

Debesuota,
dieną 28°, naktį 17°.
Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:45

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. XLV.

Price 7c

Chicago 8, Ill.

Trečiadienis, Sausio- January 15 d., 1958 m.

Kaina 7c

12

SOVIETAI NEPAISO JT, SAKO EISENHOWERIS

TRUMANAS GIRIA IKES ATSAKYMĄ

Vokietija patenkinta reikalavimu suvienyti šalį

NEW YORKAS. — Prezidento Eisenhowerio atsakymas Bulganinui yra geras, objektyvus dokumentas, kuriame yra planas veikimui, pasakojo korespondentams buvęs prezidentas Trumanas.

Bet jis abejoja, ar Sovietai Eisenhowerio pasiūlymus priims. Jis pats, Trumanas, Sovietais nepasitikis ir niekad nepasitikės. Tačiau kalbėtis su jais vistiek reikėtų. Gal būtų, kad anksčiau ar vėliau Sovietai pamatytų, kad jiems reikia išpildyti savo pasižadėjimus.

Prez. Eisenhoweris tarp kelių pagrindinių reikalavimų pakartojo Sovietų dar neįsistatęs pasizadėjimus suvienyti Vokietiją ir praversti Rytų Europos šalys laisvus rinkimus sudaryti tokias vyriausybes, kokių nori žmonės.

Padrašinimas pavergtiesiems

David Lawrence ("US News & World Report" žurnalo redaktorius) savo dieninės spaudos skilty apibūdino prez. Eisenhowerio laišką Bulganinui, kaip svarbų valstybės dokumentą. Jis giria valstybės sekretorių Dulles ir jo patarėjus, prisidėjusius prie laiško redagavimo, už reikalavimą pradėti diskusijas nuo Jaltos sutarties, "tiksliau, nuo tos sutarties susitarimų netaikymo. "Prezidento laiškas padrašina visus laisvus žmones ir pavergtuosius, kaip Vengriją ir visą Rytų-Vidurio Europą", kur žmonės ir toliau trokšta laisvės", rašo David Lawrence.

Vokiečiai giria prezidentą

BONA. — Vakarų vokiečių užsienio reikalų ministerijos atstovas Felix von Eckardt pasakojo korespondentams savo vyriausybės didelį pasitenkinimą tinkamu prez. Eisenhowerio atsakymu Bulganinui.

Vokiečiai ypač didžiuojasi prezidento Eisenhowerio Vokietijos suvienijimo klausimo iškelimu, kaip vieną iš sąlygų Rytų-Vakarų taikai ir sugyvenimui. Von Eckardt mano, kad prez. Eisenhowerio laišką paims pavyzdžiu ir kitų šalių vyriausybės, atskaidamos į Bulganino bombardavimą šaukti "viršūnių" konferenciją.

Artimiausiomis dienomis atsakymus Bulganinui pasiųs Vokietija, Prancūzija, Anglija ir kitos Vakarų vyriausybės.

Tegu laikosi JT čarterio

Prez. Eisenhoweris neuždare durų viršūnių konferencijai. Jis sutinka kada nors vėl susitikti su Nikita ir Bulganinu, jei žemesnių vyriausybių vadų (užsienio ministerijų) konferencija paruoštų dirvą ir suteiktų garantijų, kad viršūnių konferencija duotų naudos.

Bet jis kartu davė ir logišką patarimą Kremliui galintis gauti patikimą pagal Jungtinių Tautų čarterį, kaip JT narys. Jei laikysitės duotųjų pasižadėjimų, kaip laikosi Amerika, nebus reikalo naujoms atskiroms konferencijoms ir nepuolimo sutartims, kadangi visa tai jau yra pasakyta JT čartery, kurį pasižadėjo laikytis ir Sovietų Sąjunga.

— Kongreso narys August Andersen (resp., Minn.) mirė širdies liga, 67 metų. Prieš trejetą dienų mirė kitas respublikonų kongresmanas, Keeney iš Ill.

IŠ VISO PASAULIO

Venezuelos diktatorius laikosi

CARACAS, Venezuela. — Gen. Jimenez, Venezuelos diktatorius, sustiprino savo padėtį, pašalinamas iš vyriausybės karo ministerį gen. Romulo Fernandez. Gen. Fernandez įėjo į perorganizuotą vyriausybę penktadienį. Ligi tos dienos jis buvo armijos štabo viršininku. Jo tikslas buvo išstumti gen. Jimenez iš diktatorių prezidentų. Bet nepasisekė. Jis esąs areštuotas.

R. Berlyne nuteisė amerikietį

BERLYNAS. — Komunistų teismas Rytų Berlyne nuteisė 10 mėn. kalėti Dr. Walter Steinberg, 35 m., iš Alhambros, Cal. Jis nelegaliai pirkęs foto aparatą ir kitos fotografavimo medžiagos už 22,000 markių (\$5,000). Jo draugas šveicarų žurnalistas Joseph Gutmann, pirkęs kaip kontrabandininkas už didesnę sumą aparatą, gavo 4 metus. Dr. Steinberg pereitą vasarą ruošėsi važiuoti į Maskvą ir komunistų jaunimo sąskrydį. Belaukiant vizos Rytų Berlyne ir beperkant kamerą, jis buvo suimtas, nieko nepranešus JAV organams.

Kašmiro "liutas" nori plebiscito

SKRINAGAR, Kašmiras. — Ką tik paleistas po 4 metų kalnimo buvęs Kašmiro ministeris pirmininkas, vadinamas Kašmiro liūtu šeikas Abdullah pakartojo seną reikalavimą — praversti plebiscitą ir tuo demokratiniu būdu išspręsti, kam Kašmiras turi priklausyti, Indijai ar Pakistanui. Indija yra priešinga plebiscitui, nes Kašmiro gyvenojų dauguma yra musulmonai ir nori prisijungti prie musulmoniško Pakistano.

Pagavo kinų generolą

HONG KONGAS. — Komunistinės Kinijos pasienio sargybos suėmė generolą Wang. Prieš įsigalint komunistams jis buvo Szechwan provincijos gubernatorium. Komunistai sako, kad jis norėjo pabėgti į Hong Kongą ir prisidėti prie Amerikos-Čiungkingo bloko.

Olandija nori raketų bazių

HAGA, Olandija. — Vyriausybės vadai painformavo parlamentą, kad jie iš principo sutinka duoti vietos Amerikos raketinėms-atominėms bazėms, jei Nato karinė vadovybė pripažįsta tokių bazių reikalingumą Vakarų Europos gynybai.

PRAVDAI IMPONUOJA AMERIKOS BIUDŽETAS

MASKVA. — Sovietų dienraštis Pravda, komentuoamas naująjį JAV biudžetą \$74 bil. sumai, rašo, kad jį galima apibūdinti dviem žodžiais, "karo biudžetas".

— Charlie Chaplin sūnus Spencer buvo suimtas Los Angeles policijos už girtą vairavimą. Pravažiavus 2 raudonas šviesas dideliu greičiu, jaunąjį Chapliną areštavo.

Prezidentas Eisenhower' kongreso abiejų būtų posėdy sako kalbą. Jo užnagary yra viceprezidentas Nixon ir spykeris Sam Rayburn.

FBI DAVUS ŽENKLĄ, — B. MORROS BAIGĖ PAVOJINGĄ ŠNIPO DARBĄ

Jo dėka 3 Sovietų agentai buvo nuteisti, kiti išbėgiojo, kur nesiekia Dėdės Samo ranka

CHICAGA. — Norint įtikinti Sovietų špiūnų viršininkus, kad Boris Morros yra jų agentas, ir gana darbštus, FBI paruošė šiokių tokių slapto reikalaujamų žinių apie atsparias Amerikos lėktuvų medžiagas.

Baigdamas savo atsiminimus Chicago Tribune buvęs FBI kontršpiūnų agentas Boris Morros rašo, kad GPU generolas Petrovič pareikalavo dar smulkesnių žinių, iš ko Amerika tas medžiagas (Olfon ir Perlon) gamina. 1955 m., susitikus prie Vienos operos gen. Petrovič Morros išbučiavo už gerą tarnybą, bet reikalavo tokių žinių, kurių FBI nebenerėjo duoti. Reikėjo delsti, kas kėlė Sovietų įtarimą Morroso patikimumu.

Patikimumui patikrinti, gen. Petrovič paėmė Morroso turimos einašos sąskaitas šveicarijos banke keletą čekių be parašų. Žadėjo vėliau atsilyginti iš valdžios sumų. Netrukus Liucerno banke pasirodė tulas anglas John Gladwin su \$2,000 Morroso čekiu. Kadangi sąskaitoje tiek pinigų nebuvo, liepė jam palaukti. Bet Gladwin niekad nebesirodė.

Soble desperacijos

1956 m. gegužės mėn. Morros susitikio New York'e su Jack Soble. Jo šepečiai fabrikėlis špiūnų priedangai Toronte sugriuvo. Jis pats buvo didžiausioje desperacijoje. FBI suėmė jo vieną subagentą, dirbusį prie trockininkų sąrašo. Jis laukė greito areštavimo, nuo kurio pabėgti jam reikėjo klastuoto Sovietų paso.

Jis maldavo paso ir tarnybos kurioj nors SSSR ambasadoje Pietų Amerikoje, nes jis mokąs gerai ir ispanų kalbą. Už tai Soble žadėjo išduoti Kremliui visus trockininkus. Soble parašė 60 puslapių laišką Sovietų špiūnų viršininkams, prašydamas jį pasigailėti.

Mauras gali eiti

Sovietų ambasadoj Vienoj buvo Morroso pasakytas, kad Soble jiems visiškai nebeįdomus. Kalėdų proga Morros iš Vienos nuvažiavo į Rytų Berlyną. Ten sutiko komunistams bedirbanti savo seną filmų fotografą Vladimiro Povsner. Jis buvo komunistų filmų direktorium. Jiedu sutarė susitikti restorane. Bet buvo didelis nustebimas ir įspė-

simas, kai jo sekretorė paskambino Morrosui ir pasakė, kad "Povsner su jumis nesusitikęs". Morrosui pasidarė aišku, kad Povsner prieš tai patyrinėjo, kur reikią Morroso patikimumą, ir gavo neigiamą atsakymą. Morros, užuot važiavęs į Vieną susitikti su GPU generolu Petrovič, pasuko į Muencheną.

Ten jis buvo labai neramus. Laukė viešbuty, kada pasirodys GPU agentai jį likviduoti. Iš ryto pasigirdo prie viešbučio durų žingsniai, pasibeldė ir įkiso pro duris laišką. Jis buvo iš FBI su vienu žodžiu "Cinerama", kas reišė: "važiuk tuoj į Ameriką, gyvybės pavojuje". Morros skubiai sėdė į lėktuvą ir kitą dieną nutūpė New Yorke. "Pirmą kartą po 10 metų aš pasijutau saugus ir — laisvas", baigia savo atsiminimus Morros.

Remiantis jo žiniomis, JAV teismas nuteisė Jack Soble, jo žmoną Myra ir Jakob Albam. Dvi šnipų poros buvo apkaltintos. Alfred Stern ir jo žmona Martha Dodd pabėgo už Geležinės uždangos. George Zlatovskis ir jo žmona Jene (anksčiau tarnavę OSS, karo žvalgyboj) irgi buvo apkaltinti šnipinėjimu. Eina derybos su Prancūzija, kad porą išduotų.

Trečia šnipų pora, Dr. Henry Spitz ir jo žmona Dr. Beatrice Spitz, priėmė senąją austrų pilietybę ir gyvena prie Vienos.

Iš kur ir kur eina biudžeto bilijonai

WASHINGTONAS, D. C. — Vyriausybė įteikė kongresui ateinančių metų biudžeto projektą, \$73.9 bil. sumai.

Iš šių bilijonų 64% bus išleista ginklams, kariuomenei, 22% piliečių gerovei, 11% palūkanoms už skolas ir 3% įvairiems kitiems uždaviniams.

Išdas gaus pajamų: 52% iš asmeninių pajamų mokesčių, 27% iš korporacijų mokesčių, 13% iš akcizo (pirkimo-pardavimo) mokesčių ir 8% iš maito bei kitų antraeilių šaltinių.

Vėliausios žinios

● Per gruodžio mėn. Amerikoj padaugėjo 186,000 bedarbių. Gruodžio 21 d. Amerikoj buvo 3,374,000 bedarbių, rekordinis skaičius nuo 1949 m. gruodžio mėn.

● Prancūzijos premieras Gailard atsakė Bulganinui panašiai, kaip ir prez. Eisenhoweris — pirmą kartą užsienio reikalų ministerių konferencijoje. Jis priminė, kad ir "viršūnių" konferencijos nutarimai šveicarijoje 1955 m. nebuvo Sovietų įgyvendinti.

● Komunistinė Čekoslovakija pranešė, kad ji nuteisė 32 žmones, šnipinėjusius Ameriką.

Atstovų rūmai pradėjo svarstyti prezidento pasiūlymą pakelti 6% ir daugiau atlyginimą kariškiams, pašto tarnautojams ir kitiems federalinės vyriausybės valdininkams.

● Kubos sukilėliai nutraukė kelius į cukraus išvežimo uostą Manzanillo. Pasiūstą stipresni kariuomenės būriai atmušti Fidel Castro revoliucionierius.

● Aviacija sėkmingai išbandė vairuojamą raketą Bomarc. Ji yra skirta prieš lėktuvams naikinti 250 mylių spinduliu.

● Iš Baltųjų rūmų pranešta, kad visos Amerikai draugiškos valstybės yra patenkintos turiniu prez. Eisenhowerio laiško, kurį jis sekmadienį pasiuntė Bulganinui.

9,000 mokslininkų prašo sustabdyti bombų bandymus

Amerikiečiai vadovauja, komunistai talkininkauja

NEW YORKAS. — 9,000 mokslininkų iš 43 šalių įteikė JT generaliniam sekretoriui Hamarskjöldui petiją su raginimu tuoj sustabdyti atominių bombų bandymus pagal tarptautinį susitarimą.

Peticiją įteikė Amerikos mokslininkas Dr. Linus Pauling, Nobelio premijos laureatas, vadovaujantis šiam mokslininkų "suikilimui" prieš politikus.

Peticiją pasirašė 2,705 Amerikos mokslininkų, 304 Anglijos, 65 Prancūzijos, 216 Sovietų Sąjungos, 1,141 Japonijos.

Bet užvis daugiausia komunistinės Rumunijos, neturinčios net atominio reaktoriaus. Iš ten Dr. Pauling gavo 2,749 "mokslininkų" parašų.

PREIDENTAS PRIMINĖ KONGRESUI KREMLIAUS PASIELGIMĄ VENGRIJOJ

Maskvos valdžia griebėsi jėgos, nepaisydama Jungtinių Tautų reikalavimo atitraukti armiją

WASHINGTONAS, D. C. — Antradienį prez. Eisenhoweris pasiuntė kongresui pranešimą apie JAV vyriausybės dalyvavimą Jungtinių Tautų darbuose taikai išlaikyti 1956 metais.

Sovietai atsilikę nuo JAV raketomis, tvirtina J. Martin

Respublikonų vadas mano, kad Amerika stipresnė visose srityse

WASHINGTONAS, D. C. — Apklausinėjant televizijos programoj respublikonų vadą atstovų rūmuose Joseph Martin, jis tvirtino, kad Amerika yra stipresnė už Sovietus visose karinėse srityse, tai yra, ir raketų.

Martin pasakė, kad jis yra vienas iš tų, kuriems yra prieinami slapti vyriausybės informacijos šaltiniai. Jo žodžiais, Amerika turi priemonių apginti šalį nuo priešų užpuolimo. Martiną apklausinėjo kitas respublikonų kongresmanas, Keating iš New Yorko.

Sovietų pasisėkimą paleisti žemės satelitą Martin aiškino ankstyvesnės, demokratų vyriausybės neveiklumu erdvių pasauliui užvaldyti ir Sovietų šnipų sugebėjimu išvogti Amerikos turimas paslaptis.

Nukrito lėktuvas su atominė bomba

Bombonešis sudegė, bet bailsius ginklas nesprogo

WASHINGTONAS, D. C. — Aviacijos ekspertai seniai kalbėdavo, kad atominė ar vandenilio bomba negali užsidegti ir sprogti nelaimės atveju. Dabar tai žinoma iš patyrimo.

Aviacijos vadovybė pripažino, kad kur tai ir kada tai tokia nelaimė įvyko: nukrito lėktuvas su atominė bomba. Bombonešis sudegė, bet atominė bomba nesprogo. Jai padegti reikia daug didesnio karščio.

Spėjama, kad šioji nelaimė atsitiko JAV teritorijoje. Nuo sputniko No. 1 pasirodymo, JAV dalis puolamųjų lėktuvų (SAC komandos) skraidė ore dieną naktį, pasiruošę skridimui į Sovietų Sąjungą.

Patyrus, kad ir Anglijoj Amerikos lėktuvai patruliuoja su atominėmis ir vandenilio bombomis, kilo didelis triukšmas parlamente ir visuomenėj. Anglijos premieras Macmillan užtikrino, kad jokių atvejų branduolinė bomba nesprogs.

Patruliuojant ore padegimo kontaktai nėra sujungti. Tai būtų daroma, gavus įsakymą skristi bombarduoti prieškoj teritoriją. Kontaktų sujungimas užima 15 min. laiko. Ši darbą atlieka atominių bombų ekspertai, kurių yra kiekviename atominiame bombonešy.

JAV ĮSISKOLINIMO RIBA BUS \$280 BIL.

WASHINGTONAS, D. C. — Iždo sekretorius Anderson paprašė, kad kongresas padidintų vieniems metams vyriausybės įsiskolinimo ribą dar \$5 bilijonais. Dabartinė įsiskolinimo riba yra nustatyta iki \$275 bil.

Ta proga prezidentas priminė Sovietų įžulų elgesį, priešingą Jungtinių Tautų daugumos valiai. Jungtinės Tautos atliko didelį taikos darbą, pašalinamas karo grėsmę Viduriniuose Rytuose, bet susilaukė smūgių kitose vietose, pav., Vengrijoje, kur buvo panaudota kariuomenė, kad užkirstų kelią į laisvę vengrų tautai, sakoma prezidento pranešime kongresui.

Jis sako: "Jungtinės Tautos pasisėk sustabdyti kautynes Viduriniuose Rytuose (tarp Egipto ir Anglijos, Prancūzijos, Izraelio), kadangi šalys, įsivylusios į konfliktą, pakluso JT pilnaties susirinkimo nutarimams. Bet Vengrijoj Jungtinių Tautų pastangos nuėjo niekais, kadangi Sovietų S-ga atsisakė elgtis pagal JT nutarimus".

Už tai kaltė tenka ne Jungtinėms Tautoms, sako savo pranešime prez. Eisenhoweris, bet Kremliaus vyrams, kurių pasielgimas buvo Jungtinėse Tautose pasmerktas 60 balsų prieš 10.

Užsakė gaminti Polaris raketą

Ji skirta nardlaiviams

WASHINGTONAS, D. C. — Gynybos sekretorius Neil McElroy patvirtino, kad laivyno raketą Polaris, iššaukama kietu kuru, pradėta gaminti "ant bėgančios juostos".

Tai yra trečia vidutinio tolumoms (1,500 mylių) balistinė raketą, pradėta gaminti masiškai. Kitos dvi yra: armijos Jupiter ir aviacijos Thor.

Pasiektų veik visus taikinius

McElroy pasakojo atstovų rūmų karinių reikalų komitete apie Polaris, kaip apie daug žadančią ginklą. Jis pasakė, kad šia raketą su atominiu sprogtamuoju užtaisų būtų galima pasiekti veik visus numatytus taikinius prieš teritoriją (iš povandeninių laivų Ledinuotajame vandenyne, šiaurės jūroj, Viduriniojo jūroj, Indijos ir Ramiajame vandenyne).

Gynybos sekretorius pasakė, kad JAV vyriausybė nėra tikra, kad Sovietai būtų pralenkę Ameriką raketiniais ginklais, bet vyriausybė taip elgiasi, tartum jie būtų pralenkę.

N. Y. politikierius "išspaudęs" \$23,000

RIVERHEAD, N. Y. — Suffolk apskrities (Long Island) respublikonų politikierius buvęs Huntingtown policininkas John Hulsen buvo apkaltintas teisme statybos kompanijų prievartavimu ir \$23,000 išreikalavimu, grasinant pašalinti kompanijas iš darbo.

Kitoj prievartavimo byloje su juo apkaltintas ir jo brovalis, Huntingtono advokatas James Weber, nes juodu bendromis įėjimais išspaudė iš firmos \$5,000. Politikieriui Hulsen grėšia kalinėjimas iki 18 metų.

Mano samprotavimai

(Tęsinys)

Mūsų besivystas, kiek palaidas ir dar silpnas protas nuolat šaukias vaizdų ir palyginimų, kad priimamais ženkais ar poezinėm priemonėm grubiai apspavidalintų abstrakčias sąvokas ar minčių bei jausmų turinį. Tuo tarpu mes žinom, kad sielos apraiškos yra kažkas tokio, ką negalima pasverti svarais, pamatyti, apčiuopti, išmatuoti centimetrais ar coliais. Kitaip pasakius, sielos apraiškų arba išgyvenimų turinys yra "nebūtyje", anapus erdvės bei materijos.

Vienok mes esam tikri, kad mūsų išgyvenimai yra laike, t. y. eina vienas paskui kitą. Norai, vaizdai, mintys, jausmai lieka atminty, tartum, daugiau ar mažiau ryškūs įrašai juostoj, kuri kas akimirka slenka į praeitį. Šiais "elektroninių smegenų" ir "keturių dimensijų" laikais, mes tuoj susidurim su mokslininkų pasipriešinimu: juk erdvė, laikas, jėga-materija sudaro tikrovėje neišskiriamą vienybę. Šios trys būties formos ar elementai apsiujungia judesvy. Vienas be kitų dviejų tie elementai neekzistuoja. Mūsų protas (intelektas) visatos-būties pažinimo reikalui dedasi sugebą atskirti vieną jį nuo kitos. Toje vienygėje trejybėje vyksta būtis mūsų pačių ir viso to, kas yra mūsų aplinkoje, t. y. to, kas nesame mes patys. Tikrovėje gi negali būti tokio laiko, kuris nepasireikštų erdvėje. Kur yra jėga, ten turi būti erdvė bei laikas. Būties (substancijos egzistencijos), besireiškiančios judesyje, analizę tenka palikti proto išgalių ir daug (t. y. srities, kurią pažinti yra virš proto jėgų) tyrinėtojam specialistam. Dausos (antgamtė) yra neaprepiamos, neišsemiamos, nepripildomos žiniomis, kaip Tuštybė arba Niekas, kurie buvo pirm mitologinio visatos sukūrimo.

Kuriuo būdu ta ar kita sielos apraiška (tam tikras noras,

jausmas, mintis) užvaldo vadovaujančią smones centrą ir kuriuo būdu kitos apraiškos su-tramdo laikinę sielos "valdovą" ar pašalina jį, kalba mums psichologijos mokslas, vis dar esąs tokis kuklus. Daug galėtų čionai pasakyti kada nekada mūsų pasigendamas "gyvenimo mokslas". Deja, tokio mokslo dar nėra. Visi mes vien renkame "gyvenimo" patirtį, kaip medžiagą tam mokslui, kad nustatytų dėsnius vyksmo laisvos valios ar dėsnius kovos "už" ir "prieš", besirenkant vieną iš kelių galimybių. Čia turim tokius dalykus, kaip auklėjimas, religija, dorovė, asmens savivalda bei saviavkla, grožinis menas, vadovavimo bei valdymo autoritetas, prievarta ir kiti jų palydovai. Visi jie duoda mums bendrus, idealius nurodymus, ir tik kalba apie reikalingą stipriai laukti vadžias (vairą), į kilnų tikslą, kada išmintis, papročiai, aištra traukia sielą skirtingomis kriptimimis.

Mes jūntam savyje gailėsčio susilpnėjimą tiems, kurie, tartum nebrangina savo gyvybės, sveikatos bei kitų vertybių. Jų yra dvi grupės: piktadariai ir didvyriai. Bendruomenės masete jie sudaro priešingus poliūs, — kraštutinius, kaip atstovaujantieji tai, kas bloga ir kas gera. Materialiniam pasauliui yra panašūs elektros ar magnetinės jėgos poliai: minus, plus. Piktadarį nuo didvyrio skiria plati minia žmonių, kuriems einant iš vieno polio į antrą, blogio įtampa palaipsniui silpsta, o gėrio stiprėja. Viduryje gi masės yra didžiulis plotas žmonių, kurių veikloj pasireiškia tik smulkios nuodėmės ar menki nusikaltimai ir juos atsveriantieji maži geri darbai ar neryškios dorybės. Tai, vadinamieji paprastai, eiliniai padorūs žmonės, ramūs piliečiai, koki jūs ir aš esam, keliaudami iš nebūties per šį nuostabų pasaulį: ateistas į visišką nebūtį, teistas į amžiną gyvenimą ar dangų ar pragare.

Einas grobti ar kitą nusikaltimą daryti, piktadarys, žino gresiančią jam bausmę-kanciją. Nusikaltimo vykdymu jis duoda sutikimą: policijai jį gaudyti, teismui teisti, sargam laikyti kalėjime ar net pasodinti į elektros kėdę. Jis daro kanciją kitam žmogui ar žalg bendruomenėi, t. y. tai, kas uždrausta įstatymais, visai nepaisydamas jam pačiam gresiančios kancijos. Piktarys neigia bendruomenėje būtiną tvarką ir jos narių teises bei prievolę, kurios užtikrina kiekvienam tam tikrą kiekį laisvės, saugumo bei kitų socialinių vertybių. Piktadarys rodo, kad jo turima žinia, kas gera ir kas bloga ir bausmės gresmė

yra silpni stabdžiai jo laisvai valiai. Jie nepajėgia sulaikyti jį darius blogi. Jis dēda viltį kuriuo nors būdu pasprukti iš valstybinį teisėtumą vykdančių įstaigų rankų. Jis ryžtasi išsijungti iš bendruomenės. Smerktinu nusikalstamu darbu susidėmėjusi, mes laikom kiek žemesniu žmogum už mus eilinius bendruomenės narius. Jo padarytą skriaudą nukentėjusiam mes dalimi atjaučiam, kaip skriaudą mums patiems ar visai tautai. Mes tikim, ar net įsitikrinę, kad piktadariui paskirta bausmė yra jam naudinga pamoka. Ji turi maždaug sutramdyti palaidą, anarchišką jo laisvą valią. Bausmė duoda nusikaltėliui naują paskatą, motyvą, priežastį susilaikymui daryti, kas uždrausta. Jei piktadarys turėtų laisvą valią, neapvaldomas savi-valios užgaidas, nepasiekiamas priežastingumo dėsniui, tai jo baudimas, (išskyrus drakonišką mirties bausmę) būtų bepras-mis.

Savisaugos ir teisingumo jausmai drąge su tikėjimu, kad bausmė — kancija reikalinga piktadario pataisymui, išstumia iš mūsų sielos gailėsčio teismo nubastajam. Teismo paskirtą jam bausmę, mes nelaikom blogiu ar nelaime. Šiuo atveju kancija (kalėjimo nelaisvė, prievarta dārbi, nemaloni draugystė, neskanus valgis ir t. t.) yra viena iš priemonių stabdyti blogio apraiškas. Antraip išvertus, ji yra priemonė sudarymui sąlygų apsaugoti bendruomenės gero-ve.

Dauguma mūsų nepagrįstai kaltina jėzuitus už sugalvojimą ir laikymąsi ano veiklos dėsni-o: leistina daryti blogį (nuodėmę bei nusikaltimą) kilniam tikslui pasiekti. Šis dėsniš išryškėjo ir buvo vykdomas gilioj senovėje, kada iškilo teisingumo ir bausmės idėjos, ir reikaldas jas vykdyti. Kaip nei smerkti tą sau prieštaraujantį, sėve paneigian-tį dėsni, vis vien jis kyla aiškėn, prašosi svarstomos ir 20 šimtmečių kai, kuriais atvejais praktinėje veikloje reikalauja būti panaudotas.

Dievas sukūrė pragarą taip pat kilnui tikslui: jo kancijomis atlyginti sielom už nuodėmes, kaip to reikalauja teisingumas. Kai buvo jau paręngtas pragaras, Visagalis sukūrė Adomą ir Jėvą, uždraudė jiems skinti vaisių, pasiuntė velnią sugundyti juos... Prasidėjo liūdna žmonijos istorija.

Sukūrimas pragaro pirma žmogaus yra labai reikšmingas įvykis, kuris duoda daug medžiagos pasaulėžiūrai pagilinti. Deja, jis išėina toli už rėmų mūsų svarstymų apie kanciją ir gailės-tį.

Antruoj atveju mūsų gailės-tis žmogui mažta, kada susiduri-am su mirtimi didvyrio, kovotojo, kuris aukojosi apgynimui ar įgyvendinimui aukštųjų vertybių, pav., tiesės, Dievo, tautos, žmonių gyvybės. Jis, sąžinės balso, atsakomybės, pareigos ar solidarumo jausmo vadovaujamas, pasąte ištikimybę tam, kas yra žmonių gyvenime vertingiausia aukščia už savo laimę. Didvyris, kaip ir mes, brangina savo gyvybę, šeimą, turtą. Bet pavojaus metu jis neina į derybas su dorovės nuostatais ar valstybės įstatymais. Jis sprendžia, kad jo gyvybė yra mažiau vertinga už laisvę tautos ar ištikimybę Dievui. Didvyris yra sau neatlaidus, negal-lingas teisėjas. Jis eina į kovą ir aukojasi, nors gerai žino, kad giminės ir geri pažįstami pro pirštus pažūrėtų į jo bailumą, į praradimą garbės, į pasitraukimą iš pareigos, į pasipelnymą iš kito nelaimės.

Zuvusio didvyrio didžios dvasios žygis kilniam tikslui, iškelia jį aukščia mūsų. Mūsų laisvei, garbei, jis paaukojo visą, ką turėjo brangiausio — savo gyvybę. Mums gaila didvyrio tik tiek, kad jis toliau gyvendamas būtų galėjęs padaryti mūsų tautai, mūsų tikybai, žmoni-jai dar daugiau didžių darbų.

Mes besiderantieji su sąžine ir neryžtingi padaryti kitam gerą jaučiam, kad žuvusis didvyris nėra mums lygus. Mes esam žemesni už jį, kuris savo auka pakėlė mūsų garbę, apgynė mus nuo gresmės ir sudarė mums sąlygas saugiai gyventi ir kurti savo laimę.

Gili pagarba, dėkingumas, pripažinimas nelygstamo pranašumo ir didingumo išstumia gailės-tį žuvusiam didvyriui ir neleidžia susidaryti gaudžiui. Mūsų literatūroj, deia, retai besutinkam įtikinantį vaizdą aukos asmens, kurio žlugimas kovoje sukeltų mūmyse aukštesnius už gailės-tį ir dėkingumą jausmus. Nužmogintas, bereliginis modernus menas negailėstingai trūpi-na pasaulevaizdį, blaško susikaupimą ir dažnai tyčiojasi iš to, kas kilnu ir šventa.

Stiprios įtampos didvyrio kova su blogio apraiškomis tiek išoriniam pasauliui, tiek sielos viduje kelia mūmyse išgyvenimą tragizmo. Kasdieniam pašneke-sy ar spaudoj klaidingai vadinam tragišku kiekvieną didelę nelaimę: pav., 1) automašina suvažinėjo žmogų, 2) plėšikas nušovė banko tarnautoją, 3) darbininkas nupuolė nuo aukšto namo, 4) motina sudegė gaisro apimtam name. Tikrąja kalbos žodyno prasme minėtuose įaudinantiuos įvykiuos nėra tragizmo žymiu.

Tragedija įvyksta gyvenime, kai likimas nulemia žmogui išeiti į kovą ir pastato jį prieš būtinybę apsispręsti už vieną iš dviejų veiklos galimybių, priešingų pareigų bei prievolių. Pav., 1) tėvynės gerovė ar asmens laimė, 2) keisti tikybą, išduoti savo draugus ar mirti, 3) meilė tėvams ir išsiskyrimas su mylimuoju ar santuoka prieš tėvų valią, 4) susikirtimas religijos ar teisės nuostatų tam tikram veiklos žygyje.

Tragedijos herojaus gyvenimo įvykiai, pav., santykių su šeimos nariais, su Dievu ar Bažnyčia, su valstybės įstatymais, su visuomenės sąjūdziais, taip kietai kryžminiai susikerta su jo įsitikinimais bei principais, kad nėra normalios išeities iš susidariusio susidūrimo. Kiekvienas nuosprendis — kas daryti? veda, ar į netekimą gyvybės, bei kanciją, ar į tokį suniekinimą išpažįstamos vertybės, kuris visiškai sužlugdo herojaus dorovinę vertę.

Atsidūrusis tragiškoj būklėje turi prarasti kažką svarbaus ir reikšmingo. Jis verčiamas spręsti kuris tikslas, uždavinys ar pareiga yra vertingesni. Iš jo reikalaujama tarnybos "dvim dievam", kas doroviniai neįmanoma suderinti. Likęs ištikimas vienam "dievui", jis nusizengia antram ir užsitraukia pastarojo kerštą. Pav., tragedijų herojai: Prometejus, Antigona, Makbet, Orleanso Mergelė, Boris Godunov.

Nūsigrizimas nuo vertybės, pav., nuo išpažįstamų įsitikini-mų, nuo duoto pasižadėjimo, sudarė kaltę. Ištikimybė gi tam, kas tiesu bei šventa, išėisina didvyri. Jo mirtis ar sunki kancija apvalo jį nuo kaltės bei nuodėmės. Jis iškyla virš to, kas vadinama kasdieniam gyvenime laimė-nelaimė. Žuvusis herojus išėina visuomet mūskaidrintas. Tragedijos žiurovas lieka sutai-kintas su herojaus likimu, su įvykusia neišvengiama gyvenimo būtinybe. Jis, tartum, atsisotja ant aukštesnės pakopos, nuo kurios atsiskleidžia aiškėsnis būties pažinimo akiratis ir praregi, kad mirtis ir kancija nē visada yra nelaimė. Dėlto didi įvykiai, tiek gyvenime, tiek sce-

Iš Moterų Piliėčių Lygos veikimo

Plačiai žinoma Bridgeporte veikianti Moterų Piliėčių Lyga per 30 metų savo veikimo yra daug pasidarbavusi lietuviybės reikalams. Savo gražia veikimo sukaktį Lyga ryžtasi apvainikuoti banketu, kuris įvyks vasario 23 d. Lietuvių Auditorijoje. Lygos pirmininkė p. Marija Zolpienė ir Rožė Mazeliauskienė, pirmosios Lygos organizatorės, kurios iki šiai dienai eina pareigas valdyboje, kartu ir visos kitos darbsčios Lygos narės kviečia lietuviškąją visuomenę gausiai dalyvauti jų rengiamame jubiliejiniame bankete, tuomi paremiant jį kilnią organizaciją ir pridūodant joms daugiau gėros nuotaikos tolimesniam darbui.

—Narė O. A.

noj, nesukelia stebėjimams nei gailėsčio nei gaudžio.

Nėra tragizmo ten, kur nėra didelės įtampos kovoj už kilnų tikslą, ar tai prieš sielų glūdinčią trauką į blogį bei žemas aistras, ar tai prieš aplinkoje veikiančias priešiškas jėgas: pav., bendruomenės tamsumas, prie-taringumas, konservativės tradicijos; menkystė visuomeninėj veikloj; savanaudiškumas ir prisitaikymas politikoj; veidmainybė ar farizeizmas religijoj.

Kada vyksta didelė kova dėl menkniekių tai tokią veiklą tenka pavadinti komedija. Istorija žino vieną kovotoją žuvusį dėl žmonijos išgelbėjimo iš prazūties. Už skelbimą atgailos ir meilės, artimui jis buvo nukryžiuotas ant Golgotos kalno. Milijonai žmonių garbindami jį, neižiūri jo kovoj tragiško įvykio ir laiko jį nelaimingu ap-gailėtinu žmogum.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANESIMAI

Humbold Park Lietuvių klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 15 d., 8 val. vak., 3600 W. North Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes bus įvairių reikalingų aptariamų Klubu Valdyba.

Zemačių Kultūros Klubas turės susirinkimą trečiadienį, sausio 15 dieną Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St. 7:30 val. vak. Bus priimamas mokė-sis už 1958 metus. Nariai prašomi dalyvauti.

Sausio 19 d., 11:45 val., Marquette Parke, Sv. Pabėlės Marijos Gimimo parap. salėje šaukiamas Balfo 5-tojo skyr. metinis narių susirinkimas. Bus renkama nauja skyr. valdyba, revizijos komisija ir aptariami kiti einamieji skyrus reikalai. Balfo nariai ir visi, kuriems rūpi patekusiųjų į vargą, prašomi susirinkime dalyvauti.

—Balfo 5-fasis skyrus.

a. + a.
SIMON P. KAVALAUSKAS
gyv. 3239 W. 38th Street

Mirė 1958 m. sausio 13 dieną, 9:30 val. ryto, sulaukęs 64 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Amerikoj išgyveno 44 metus. Paliko našlė: pusbrolis Joseph Glebauskas, švogerka Mary Montvilas, jos vyras George, švogeriai: Vincent Kizelevičius, jo žmona Anni ir John Kizelevičius, jo žmona Florence ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Dariaus-Girėno Postui 271 Amerikos Legiono, Liet. Baltosios Žvaigždės klubui ir Liet. Keistūcio Pašalpos klubui. Kūnas pašarvotas Stepono C. Lackawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Place.

Kelvirtadienį, sausio 16 d., 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Ausrus Vartų parapijos bažnyčią, o po gedulinį gnamaldū bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Simon P. Kavalausko giminės, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinti.

Nuifude lieka: Pusbrolis, švogerka ir švogeriai.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lackawicz. Tel.: VI 7-6672.

POVILUI DRUŽILAUSKUI

mirus, jo žmonai Zofijai ir dukteriai Aldonai bei žentui Alfonsui Rimams reiškiamo mūsų nuosirdžiausią užuojautą.

JUSKŲNŲ ŠEIMA.

Gėlės Mylinčiams, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELININKAI
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antikpuoti papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

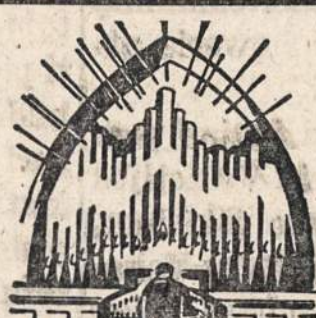
LOVEIKIS Telegrama i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

John F. Eudeikis
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAFayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAFayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Donald A. Petkus
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
PILNAS LAIDOJIMO PATARNAVIMAS SU KARSTU: nuo \$285, \$390, \$495, \$585, \$690, \$795, \$880, \$995 ir daugiau.
1410 So. 50th Ave.
Telefonas: TO 3-2108-09
CICERO 50, ILL.

A. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 South Western Avenue Tel.: Grovehill 6-2345-6
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKAI and EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

NARIAI
Chicago's Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — Townhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ RIAI. JIE ŽINO, KAD NAU-SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININ-JIENOS PADUODA TEISIN-KAI, MOKSLININKAI, VALS-GIAUSIAS ŽINIAS IR GE-TYBININKAI, DVASININKAI, RIAUSIUS RASTUS.
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS
2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNES., JANUARY 15, 1958

LIETUVIŠKA APDRAUDU AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudos.
Automobilių finansavimas. Notariatas.
Valstybės patvirtintos kainos
JONAS KIRVIAITIS, WAilbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGCLCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill
SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

STANKUS Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybų pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PRospect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokštai - Graujaukiai laisvymui irankia
Tigų metu patyrimas - Pigūs ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WAilbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00.
o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6246 SOUTH WESTERN AVE CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 6-7878

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAFayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 46th COURT CICEro 60, ILLINOIS
TOWnhall 3-9131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAYmarket 1-2028

Dėl Balfio pirmininko pareiškimų spaudai

LAISVOJO TRIBUNA

Balfio pirmininkas kan. dr. J. B. Končius, grįžęs iš Europos, kur jis esą buvo nuvykęs ne Balfio ir ne lietuvių, bet kažkuriais kitais reikalais, trumpu laiku mūsų laikraščiams per p. K. Obuolėną davė net du pareiškimus, liečiančius Balfio veiklą. Prieš tai ilgą „pasikalbėjimą“ su pačiais klausimais buvo davęs buv. Balfio įgaliotinis Vokietijoje p. Iz. Rugienius. Aišku, labai gerai yra, kad mūsų visuomenė jai rūpimais klausimais dažnai ir plačiai informuojama. Akivaizdoje šito dar daugiau rašyti apie Balfio nuveiktus darbus bei jo nuopelnus lyg ir nebėra reikalo, nes apie tai ne tik nemažai parašoma, bet gal net ir pabūginama. Tai natūralu ir suprantama. Todėl, manau, bus žymiai naudingiau pažvelgti į tuos darbus kritiškai, nes be kritikos, paprastai, atsiranda tendencijos užsūnėti ant laurų ar nukrypti iš teisingo kelio, nuienant klystkeliams. Reik manyti, kad kaip tik dėl to tylos sąmokslas, kuris ilgą laiką gaubė Balfą, rengiant aikštėn kelti pasitaikančias negeroves, kad tatau nepakenktų aukų rinkimui, Balfas, kaip sakoma, už skudurų uždangos, tų negerovių ir priviso. Jei Balfio veikloje atsiradusios dėmės nebus skubiai pašalintos, bus pavojų, kad jame galės įvykti skilimas. Tai būtų didelis smūgis mūsų vienybės bei apsijungimo pastangoms ir šalpos srityje pasukant pulverizacijos proceso linkme. Pikičiausia, kad visos negerovės atsirado greičiausiai ne dėl kurių labai svarbių, esminių priežasčių, bet, kaip atrodo, dėl liguistų ambicijos, vaikiškų kapryzų, nesupratimo, pasidavimo nusipulitikavusių asmenų įtaigojimams ir pan.

Neliesdamas šį kartą kitų Balfio daromų priekaištų dėl jo veikloje pasitaikančių netikslingumų, noriu tik iškelti kai kuriuos neaiškumus, kurie „kyla Balfio pirmininko pastaruosius pareiškimus spaudai pasiskaičius.

1. Kai kuriuose Vokietijos kraštuose maisto ir drabužių Balfas davė latviams ir estams.

Iš tikro tai gal būtų tikrai gražus gestas iš Balfio pusės, jei jis, rūpestingai globodamas savuosius šalpos reikalingus, gėrybių ištekliais pasidalytų su mūsų kaimynais bei bendros nelaimės ir bendro skaudaus likimo broliais. Bet, kaip žinome, Balfas, pasišaudoamas kitus globoti, toli gražu nepajėgia ar nesugeba tinkamai pasirūpinti visų savųjų globa, sakysime, kad ir pa-

likdamas dalį šelpiamųjų vokiečių šalpos organizacijų malonei. Iš kitos-gi pusės, argi kiti taip jau labai reikalingi Balfio globos? Nežinau, kaip yra su estų šalpos reikalais. Bet apie latvius žinau, kad jie pašalpas iš užjūrių (daugiausiai pinigines) gautais per savo organizacijas, per dvasiškius ir kitais kanalais. Be to, Latvių Raudonasis Kryžius, vadovaujamas sumanaus, energingo ir apsiukraus žmogaus, puikiai išnaudoja šalpos galimybes iš vokiečių ir kitų šalpos organizacijų. Todėl net galima daleist, kad šalpos atžvilgiu latviai nėra blogesnė būklė, negu mes. Kai kas sako, kad latviai, kaip ir mūsų Balfas, tik kiek kita prasme, yra linke vaidinti kitų globėjais esą, tuo būdu gaudami daugiau pašalpų. Bet už tai pykti nevertėtų, nes, kaip sakoma, kvailą ir bažnyčioj muša. Tad su šituo vieni kitų globojimu gali išeiti panašiai, kaip toj pasakoj: muštas nemušta neša. Vis dėlto turbūt būtų geriau, jei Balfas pirmoje eilėje labiau susirūpintų savo tiesiogine paskirtimi bei geriau apsižiūrėtų, ar viskas taip jau gera savaime kieme.

2. Balfio pirmininko lankymasis Lenkijoje

Nors Končius Lenkijoje savaitę laiko išbuvęs ne Balfio reikalais, bet Varšuvoje ir Seinuose pasimatęs su vietos lietuviais ir susipažinęs su jų problemomis. Bet keista ir nesuprantama, kodėl Balfio pirmininkas nepasimatė su vienintelės lietuvių organizacijos Lenkijoje centro vadovybe ir su ja neaptarė visų jiems ir mums rūpimų klausimų. Pasirodo, kad Punkske jis buvęs net labai laukiamas. Ne nuostabu tad, kad jam grįžus iš Lenkijos, iš Punksko atėjo laiškai, kuriuose buvo reiškiamas didelis nusivylimas ir nusistebėjimas tokiu Balfio pirmininko pasielgimu. Išeina, kad Ryme buvęs popiežiaus nematė arba pašaliais pavaiškėjo, bet į vidų neužėjo.

Mūsų laikraščiuose buvo geri prelatas Myk. Krupavičius ir kitų straipsniai, taip pat ir pačių Lenkijos lietuvių laiškai. Iš jų daug paaiškėjo apie tenyškų lietuvių rūpesčius ir troškimus. Iš jų sužinojome, kad dabartinė Lenkijos vyriausybė lietuvių kultūrinio darbo neslopina, bet dar jį kįkė paremia ir kad didžiausiais lietuvių engėjais ir lietuvių slopintojais yra Lenkijos dvasinė vyresnybė ir lenkai kunigai. Didžiausias tenyškų lietuvių troškimas yra turė-

ti lietuvių kunigus, savo gimtą kalbą pamaldas, sustiprint kultūrinę veiklą ir išplėsti šalpa.

Jie tili si, kad JAV ir kitų kraštų lietuviai padės jiems įsigyti spausdinimo priemones, gerų knygų (jie nurodė net autorių) maldaknygių, parūpins gėrybių šalpai, parems mokyklas ir t. t. Be kita ko jie nurodo, kad iš knygų pageidaujama tik moksline ir grožinė literatūra, griežtai vengiant politinio turinio raštų. Be to, jiems labai reikalinga ir moralinė parama, ieškant užtarimo Romoje prieš lenkų kunigų siautėjimą ir rūpinantis, kad jų dvasios reikalams būtų paskirti lietuviai kunigai. Bet gaila, kad iš Končiaus pranešimo nesimato, ar Balfas vadovybei visa tai apeina ir ar Balfas yra pasiryžęs tokią pagalbą organizuoti. Mes tesužinojome, kad iš Muencheno siunčiami vartotų drabužių siuntiniai ir siuntiniai su vaistais. Be to, kažkam pažadėta išsiųsti knygų ir laikraščių. Bet įdomu, kodėl visa tai nedaroma per Lietuvių kultūros namus Punkske arba bent glaudžiam kontakte su šia organizacija, smulkiai aptariant šalpos būdus bei jos tikslingumą? Jau galima suprast, kad laikraščiai, kaip politinio turinio raštai, gali būti pavojingi ir nepageidaujami. Bet tai tik viena smulkmena.

Džiaugdamiesi politiniais pasiekimais Lenkijoje, dėl kurių atsirado mums susisiekimo galimybės su ten gyvenančiais lietuviais, privalome būti apdairūs ir atsargūs, kad neišstatytume jų kuriems pavojams ir patys savo rankomis neužkirstume susisiekimui bei susijungimui kelio, o susidariusias galimybes išnaudotume tikslingai ir planingai.

Visuomenei, deja, nėra žinomos Končiaus Punkske neapsilankymo priežastys bei motyvai. Vienok, turint skaudžius patyrimus iš Balfio pareigūnų veiklos Vokietijoje metodu, baiminamasi, kad ir Lenkijoje Balfas nepasuktų tais pačiais šunkeliais, kuriais nuėjo Vokietijoje.

3. Balfas yra užpirkęs nemažą kiekį knygų iš p. Rimeikio vadovaujamos „Ventos“ bendrovės.

Šios knygos esančios siunčiamos į Sibirą ir į Lietuvą. Reik manyti, kad jos yra ar bus siunčiamos ir į Lenkiją, kaip pažadėta. Labai puiku, kad Balfas rūpinasi ne tik kūno, bet ir kultūriniais bei dvasios reikalais. Tačiau kyla klausimas, ar dera Balfui be atodairos užpirti kurios leidyklos sandėliuose užsigulėjusias knygas, lyg kruopas ar miltus ir siuntinėti laisvėje išleistų raštų ištroškusiems tautiečiams, dvasinį ir medžiaginį skurdą ir terorą, kenčiantiems bolševikų priespaudoj? Įdomu, ar kas kompetentingas (atitinkama komisija, LKD valdyba ar pan.) rekomendavo Balfui, kurios knygos siųstinos ir kurios, ne; kurios yra tinkamos reprezentuoti išeivijos kūrybą ir kurios dėl savo turinio galėtų sudaryti jas gaunantiems pavojų? Nepaslapsti, kad yra išleista ir nemažai šlamšto, kuris profanuotų išeivijos literatūrą ir kuriam eikvoti visuomenės suaukštus pinigus būtų neleistina. Kodėl-gi knygos užpirtos tik „Ventos“ leidykloj? Ar dėl to, kad Balfio pareigūnai mano jas kalbamam tikslui tinkamiausias esant, ar tik dėl to, kad „Venta“ yra žinoma, kaip vienos srovės leidykla, kurią buvo noras paremti?

Kiekvienu atveju spausdinių siuntimo anapus klausimas joku būdu negali būti paviršutiniškai sprendžiamas. Jis reikalauja atsargumo, apdairumo ir išmanymo. Antraip tatau gali virsti žaidimu šelpiamųjų likimu, išeivijos kūrybos profanacija ir netikslingų visuomenės suaukotų pinigų eikvojimu. Pirmininkas pareiškė, kad kai kurios išsiųstos knygos grąžinamos su užra-

šu „uždrausta“, bet Balfas jų siuntimą tęsiasi. Ar tai nėra lengvapėdiška?

4. Balfas iš Europos siunčia į Lietuvą ir Sibirą atskirų asmenų ir organizacijų užsakytus vieno tipo siuntinius su medžiaga.

Žinome, kad daugelis mūsų savo artimiesiems siunčia siuntinius, kasmet tam tikslui nereitai išleidami šimtai ar net tūkstančiai dolerių. Bet šitos išlaidos nuo mokesčių nėra atleidžiamos. Tas vieno tipo Balfio siuntinukas siuntėjų norų nepatenkins, nes nėra pasirinkimo. Tad kyla klausimas, ar Balfas negalėtų šio tarpininkavimo organizuoti platesniu mastu ir taip, kad tos išlaidos galėtų būti nuo mokesčių atleidžiamos? Tai būtų žymus palengvinimas žmoniems, kurie gelbsti savo artimiesiems, nes pagal įstatymą 30% (o išimtiniais atvejais net 50%) bendrų pajamų gali būti išleidžiama karitatyvinėms organizacijoms, bažnyčioms, mokslo ir kt. panašioms reikloms, atleidžiant tokias išlaidas nuo mokesčių. Tatau ir Balfui būtų naudinga, nes apyvartai padidėjus, jo svoris pakiltų. Atsimintina, kad dabartinis mokesčių įstatymas asmenimis, pabėgusiems nuo bolševikų teroro ir priespaudos ir bendrai visiems, kilusiems iš kraštų, esančių už geležinės uždangos, tenai turintiems šelpinų artimųjų, daro didelę skriaudą, palyginus su kitais šio krašto gyventojais. Antra vertus reikia prisiminti, kad siuntiniai daug realiau ir įtikinamiau byloja, negu radijo transliacijos ir visos kitos propagandos priemonės. Todėl Balfio vadovybė, jei to dar nėra dariusi, turėtų aptarti, ar nebūtų prasmės siekti ne tik miltų ir kitų bolševikų imamų grobuoniškų mokesčių sumažinimo, bet ir šio krašto mokesčių įstatymo pakeitimo, žinoma, jei Balfas negalėtų susitvarkyti taip, kaip ką tik paminėjau.

M. Balėnas

ir toliau neoficialiai tebeina įgaliotinio pareigas, tik dėl visuomenės ar kieno kito akių užmaskuotas kaip tarnautojas techniniam darbiui?

Iš viso tokių asmenų, kurių patvarkymai ir veikla pažeidžia LB bei lietuvių interesus, kurių veiklos įtakoje buvo ugdoma dvasinė ubagyystė ir kurių šališkumas bei intrigos sukėlė daug erzelo ir sugriovė pasitękėjimą Balfio objektingumui, pasilikimas Balfas galėtų būti pateisinamas tik tuo atveju, jeigu jie nuosirdžiai prisipažintų klydę ir atitaisytų visa, ką atitaisyti dar galima.

Ką tik paminėti Balfio administracijos Vokietijoje pakeitimai duoda pagrindo tikėti, kad tai yra Balfio vadovybės pirmas žingsnis einant prie visuomenės senai su nekantrumu laukiamų reformų Balfie. Būčiau patenkintas, jei šios kelios pastabos prisidėtų prie jos paskatinimo.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI „NAUJIENOSE“

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS. Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

Visuomenė mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR PADIDINOME 1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI. Kąsiuojame čekius. Pirkam ir parduodam valstybės bonus. VISOS SENTAPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street LAFayette 3-1083

8. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.

Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį, šeštadienį, o šeštadienį nuo 9 iki vidurdienio.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

ŽIEMOS SEZONINIS IŠPARDAVIMAS

Motorola Television Special su nešiojamu staliuku \$129.95

3 dal. sofa su 2 staliukais, staliuku gėrimams, 2 lempom \$249.95

Vokiškos gamybos Radio FM ir trumpų bangų HI-FI pasirinkimas.

Taip pat didelis pasirinkimas naujausių ir moderniausių radiokandų, TV ir radijo aparatų, veidrodžių, lovų ir kita.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAFayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS: Pirmadienį, Antradienį, Penktadienį 9:00 iki 4:30 val. po pietų. Trečiadienį 9:00 ryto iki 12 val. Dieną Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vak.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

Remiantis Chicago Savings Bendrovės paeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indelių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tikai saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežinint kurioje Suvienuytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas \$21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Ave. Tel.: GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

Subscription Rates:	
Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other U.S.A. localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje	
metams	\$13.00
pusei metų	7.00
trims mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50
Užsienioose	
metams	\$14.00
pusei metų	7.00
vienam mėn.	1.50
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas: HAYmarket 1-6100.	
Pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.	

Austrija tarpsta ekonomiškai

Gruodžio mėnesį įėjo galion antras pajamų mokesčių nukopojimas Austrijos gyventojams. Pirmas mokesčių naštos palengvinimas buvo įvykdytas 1956 m., vos metams praėjus po to, kai bolševikai išsinešdino iš Vienos ir rytinės Austrijos zonos.

Daugiau, kaip per 10 metų Austriją slėgė dalinė sovietų okupacija. Jos aliejaus versmės ir ištisą eilę stambiųjų pramoninių buvo pagrobę SSRS komisarai. Austrija turėjo penėti ir sovietų okupacinę armiją. Jos užsienio politika ir prekyba buvo keturių okupacinių vyriausybų kontrolėje. Austrijos laimė, kad trys vyriausybės buvo demokratinės: JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos. Jos Austriją užtardavo.

Tačiau tiksliai tada, kada Rusijos valdžia sutiko pasitraukti iš Austrijos, pastaroji atgavo nepriklausomybę ir laisvę tvarkyti savo vidaus reikalus bei santykius su kitomis pasaulio tautomis.

Nors Austrija apsiėmė užmokėti stambias sumas Sovietų Rusijai už savo pramonės, kurias pastaroji buvo pagrobusi ir per 12 metų išnaudojo, bet jos ūkis tuojau pradėjo kilti. Didelę lengvatą jai sudaro ta aplinkybė, kad jai nereikia laikyti stambios armijos ir leisti pinigų brangiems ginklams.

Prieš pasitraukdama Rusijos valdžia uždėjo Austrijai sąlygą, kad ji bus neutrali — panašiai, kaip Šveicarija, — nesijungs į joki karinį bloką ir nelaikys didesnės kariuomenės, negu kad jai reikia vidaus saugumui palaikyti. Šita sąlyga yra įrašyta į Austrijos tautos sutartį su valstybėmis, kurioms ji buvo „karo priešas“ (nors į karą ją buvo įtraukęs Hitleris).

Sovietų Rusija buvo okupavusi Austriją prieš karo pabaigą. Kremlius ponai tada dar tikėjosi, kad Vakarų Europoje proletariatas sukils, kai tik Raudonoji armija išvaduos jį iš hitlerizmo. Todėl, atėję į Austriją, jie leido socialdemokratams sudaryti vyriausybę ir paskelbti demokratinius parlamento rinkimus. Jie leido demokratinių būdų išrinktam parlamentui pagaminti konstituciją visam kraštui ir, pagal tą konstituciją, leisti visam kraštui įstatymus.

Todėl laisvi rinkimai įvykdavo ir bolševikų okupuotoj Austrijos zonoje. Kremlius tikėjosi, kad Austrijos laudis, iš dėkingumo Sovietų Rusijai, paves kraštą valdyti komunistų partijai. Bet išėjo visai kitaip. Raudonoji armija elgėsi Austrijoje taip biauriai — plėšė ir naikino žmonių turta, prievartavo moteris, žudė nekaltus žmones, — kad visam krašte kilo didžiausias pasipiktinimas.

Komunistai gavo rinkimuose tik kelis nušimčius balsų. Valdžią sudarė socialdemokratai ir „socialinė liaudies partija“ (katalikai), gavę rinkimuose beveik po lygų skaičių balsų. Šių dviejų stambiųjų partijų koalicinė

Apžvalga

MŪSŲ „GENERALINĖ LINIJA“

Gana bešališkai aprašęs „Vienybėje“ Dr. P. Ancevičiaus paskaitą, duotą prieš Kalėdas Chicago Lietuvos Auditorijoje, p. Vytautas Meškauskas bando tame savaitraštyje panagrinėti jos turinį ryšium su „generaline linija“, kurios menamai laikosi „Naujienos“. O ta „generalinė linija“ esanti, anot V. Meškausko, tokia:

„...viena tautininkų vadą parodyti bailių, palikusių savo tautą varge, o kita kvailių, savanoriškai iškisusių savo galvą į Stalino kilpą.“

Vyt. Meškauskas teigia, kad šituo tikslu „Naujienos“ ir pasivilioti iš Kanados Dr. Ancevičių papasakoti, kaip Antanas Smetona iš Lietuvos pabėgo, kai į Lietuvą įmaršavo bolševikų armija, ir kaip Augustinas Voldemaras į ją atbėgo.

Bet paskaitininkas, girdi, tu „spekuliacijų“ (lūkesčių?) pilnai nepateisino.

Visų pirma, tenka išblaškyti kai kurias paties Meškausko spekuliacijas. „Naujienos“ Dr. P. Ancevičiaus į Chicago nekvietė. Jisai atvyko čia pas artimus savo gimines praleisti atostogas; bet, kaip veiklus visuomenininkas, jisai norėjo taja proga susipažinti su „naujieniečiais“ ir su kitais Chicago gyventojais, jisai norėjo taja proga susipažinti su „naujieniečiais“ ir su kitais Chicago gyventojais, jisai norėjo taja proga susipažinti su „naujieniečiais“ ir su kitais Chicago gyventojais.

Jo paties buvo pasiūlytos trys paskaitų temos, iš kurių atradė *idomiausią* Chicago publikai tai, kurią Dr. Ancevičius ir pasirinko.

Taigi, Meškausko spekuliacija, jog „naujieniečiai“ pasivilioti paskaitininką iš Kanados su tikslu parodyti vieną Lietuvos tautininkų vadą tokiu, antra kitokių, yra „išlaužta iš piršto“ (rodos, taip sako mūsų žodgingieji žurnalistai ir literatai).

Ką ir kaip Dr. Ancevičius pasakys, niekam Chicagoje nebūvo žinoma. Todėl yra be pagrindo ir ta Meškausko spekuliacija, kad iš paskaitininko buvę ko tai laukta, ką jisai atlikęs tai „tik iš dalies“. Iš tikrųjų buvo laukta iš jo tiksliai to, kad jo paskaita bus *idomi*,

vyriausybė ir šiandien tebevaldo Austriją. O komunistų partija beveik išnyko.

Laisvos Austrijos ūkis tarpsta, tuo tarpu kai komunistų valdomuose kraštuose viešpatauja priespauda ir vargas.

— ir dėl to nebuvo nusivylimas nei paskaitos rengėjams (Lietuvių Kultūros Draugijos komitetui), nei atėjusiai pasiklausyti publikai.

Tauta ir valdžia

V. Meškauskas kažin kodėl mano, kad Dr. Ancevičius turėjo uoliau skaityti „Naujienas“, jei norėjo patikėti į jų „generalinę liniją“; o jisai, girdi, bent porą kartų smarkiai nuo jos nukrypo. Vieną kartą nukrypo taip: pareiškė, kad, nežinūnt, „koks režimas valdytų (būtų valdęs) Lietuvą, galas būtų (buvęs) toks pat“. Gi „Naujienų“ linija esanti visai priešinga:

„NAUJIENOS“ iki šiol stengėsi aiškinti, kad be tautininkų diktatūros Lietuvos likimas būtų buvęs kitoks. Girdi, toji diktatūra slopinusi tautos samonę ir atsparumą.“

Pasirodo, kad pats Meškauskas arba skaitė „Naujienas“ labai neuoliai, arba nepajėgė suprasti, ką skaito. Jisai maišo du visai skirtingus dalykus: *režimą ir tautą*.

Galima prileisti, kad nepriklausomos Lietuvos režimas būtų žlugęs, nežinūnt, ar jisai buvo diktatoriškas, ar būtų buvęs demokratiškas. Tik reikia manyti, kad demokratinis režimas būtų vargiai *bepasidavęs be pasipriešinimo*, atseit, nebūtų taip *susmukęs*, kaip susmuko Smetonos valdžia.

Bet ir po priešo okupacijos tauta nepaliauja gyvenusi. Jos gyvenimas reikšiai krašte ir užsienioose (ypač turint galvoje, kad šimtai tūkstančių lietuvių, gyvai suinteresuotų tėvynės likimu, gyvena Amerikoje ir kitose vakarų šalyse).

Nejaugi demokratinė Lietuva nebūtų sugebėjusi sumobilizuoti tautos jėgas krašte ir užsienioose kovai testis prieš okupantus?

Diktatūra to negalėjo padaryti, nes ji bijojo kreiptis į žmones; ji net *slėpė nuo žmonių* gresiantį Lietuvai pavojų. Atsidūręs užsienyje, tariamas tautos vadas driso kreiptis tik į jo paties paskirtus *valdininkus* (diplomatus) ir fabrikavo su jais „Kybartų aktus“, bet nesikreipė nei į lietuvių tautą, nei į kitas tautas.

Pagrindinė to priežastis ne

asmeniniam A.Smetonos „bailume“ (jisai buvo gal ne bailėsnis už vidutinišką lietuvių inteligentą), bet *režime*, kuris neturėjo platesnės atramos tautoje.

Panašiai buvo ir su Augustino Voldemaro „žygiu“.

Argi tai reali politika?

Meškauskas rašo, kad Dr. Ancevičius vėl smarkiai nukrypo nuo mūsų „generalinės linijos“, atvaizduodamas Voldemarą,

„kaip labai protinę politiką, supratęs, jog po karo Lietuvos ir savo asmeniniu likimu (! — „N.“ Red.) reiki rūpintis Rusijoje, o ne Vakarų sostinėse. Kadangi politika yra *galimybės išnaudojimo menas*, Voldemaras paskaitos klausytojų akyse turėtų įgauti vienintelio realaus mūsų politiko aureolę“.

Šitaip rašo žmogus, kuris puikiai žino, kad jokios „realios galimybės“ Voldemaras neišnaudojo ir negalėjo išnaudoti. Užtuot gavęs iš „drango Stalino“ pavedimą valdyti Lietuvą, jisai virto bolševikų tarnu ir kaliniu!

Smetona vis dėlto pasirodė esąs už jį gudresnis: pagyveno kelis metus laisvam pasaulyje (dej, žuvo gaisro nelaimėje).

A. Voldemaras, kurį mes turėjome progą artimai pažinti, kada jisai dar buvo gimnazistas, buvo neabejotinai didelių protų gabumų žmogus. Bet jo principinis nusistatymas, kurio jisai nepakeitė per visą savo gyvenimą, buvo netikėjamai pačiam ir lietuvių tautai: *jisai buvo absoliučiai nusistatęs prieš demokratiją*.

Išstumtas iš valdžios Kaune, jisai pradėjo turėti viltį iškilti su Katalikų Bažnyčios vyriausybės pagalba (per Lietuvos kirk. demokratų galvas) ir tuo tikslu rašė Jėzaus Gyvenimą ir stengėsi gauti popiežiaus aprobatą. Paskui jisai savo viltis perkėlė į Berlyną, tikėdamasis iškilti su Vokietijos fiurerio pagalba; tada jisai sakė, kad Hitlerio Vokietijai priklauso ateitis (todėl visi Voldemaro pasekėjai buvo pasidarę prociacais). Bet nublanko ir šita jo viltis, kai jisai pajuto, kad Vakarų jėgos darosi didesnės, negu vokiečių, nes Angliją vis tvirčiau ir tvirčiau ėmė remti Jungtinės Amerikos Valstybės.

Tada Voldemaras ūmai pasuko rusų diktatūros pusėn — taip ūmai, kad jo pasekėjai manė, jog Voldemaras kraustosi iš proto!

Realus politikas? Politikas, kuris matė didesnę pasaulio galybę, bet nematė, kas dedasi Lietuvos pašonėje! Ne-

Iš publikos kėdės

— Ar buvai vakar minėjime?

— paklausiau darbovietėj su-tiktą prietelių.

— O taip. Bet jau paskutinį kartą.

— Kodėl? — nustebęs klausiu, žinodamas jį esant aistringų visokių parengimų ir minėjimų lankytoju.

— Te juos kralikai sutašo, su jų visais parengimais ir minėjimais, — įvykėjęs aiškina bendradarbis. — Visur rėkia, triūbija, kad šioje šalyje labai brangus laikas, bet tokio nesiskaitymo su atsilankiusių laiku, turbūt, visame pasaulyje ar bent ne vienoj kitoj tautoj nėra, kaip pas mus.

— Nagi?!

— Lygiai valandą ir 12 minučių išsėdėjom belaukdami pradžios. Vieni šnekasi, kiti žio-vauja, eina pasivaikščioid ir vėl sugrįžta. Dar kiti, pritrūkę kantrybės, išvyksta namo, ar kur kitur. Kiti gi, žinodami nusi-stovėjusią tvarką vis dar renka-si reikšdami savo žinojimą: „Na, ar nesakiau. Ir tai dar reikės laukti“. Pagaliau vienas iš ren-gėjų, pro uždangos plyšį prane-ša, kad dar trūbočius neatvyko.

Esą programoje jis turės trūbyti. Po to netrukus prasideda. Matomai trūbočius jau atvyko. Kviečiamas garbės prezidiumas. Be vieno kito tikrai gar-bingo asmens, scenoje pritupdo-ma visokių nematytų tipelių, net vaikų. Ir kam ta komedija, tuoj paaiškėjo. Visi prezidiumo nariai buvo kviečiami tarti žodį. Na ir šnekėjo... Kas ką norėjo ir kiek norėjo. Vienas delną pri-sidėjęs prie kaktos, lyg tai ap-sisaugodamas nuo saulės spin-dulių, salėje skaitė plikius. Ki-tas kažką rietė apie Nemuną. Trečias prisimines sputnikus dėtė, esą, nereikia nusiminti, nes ten aukštybėse esąs toks, kuris geresnių sputnikų paleido. Reikia atsiduoti jo valiai. Vėl viens įsismaginęs šūkavo: — kur mūs jaunimas! Esą, kodėl

matė ir *nesuprato*, kad su Sta-linu joks bendradarbiavimas neįmanomas.

Šito „mažmožio“ jisai nei-žiūrėjo dėl tos paprastos prie-žasties, kad jo galvosena buvo *diktatoriška, antidemokratiška*. Todėl Vyt. Meškauskas tegu geriau nesisukubina dėti jam ant galvos „realaus politiko aureolę“!

O kai dėl mūsų „generalinės linijos“, tai ji buvo ir te-bėra tokia: *lietuvių tautai be demokratijos nėra ateities*. Ši-tos linijos mums niekas nepa-diktavo. Jos laikydami, mes neretai pasisakome ir prieš socialistus, kurie demokrati-jai nusikalsta arba jos neįver-tina.

jis neateina tokių mandrųsių pasiklausyti! Ir taip tęsiasi pus-trečios valandos.

Po pertraukos, meninei daliai pasiliko jau tik koks trečdalis publikos. Na ir kokio meno ten nebuvo. Ir šoko, ir dainavo, ir deklamavo, ir net gyvą paveikslą, būtinai su vaidyba ir vaidi-tėmis, parodė. O ryžto, naujų idejų, kovos, pirmyn šiesiver-žiančios gyvenimo dinamikos, — nė krislelio. Nejaugi taip ir su-tirpsime besiliūnuodami tik pra-eitimi. Iš praėjusios stiprybės sem-tina naujam gyvenimui, ryžtui ir žygiams.

Susimąsčiau išgirdęs pars-i-neštus iš minėjimo tokius ispū-džius. Jau prisireikė kviečiant į minėjimus primygtinai publi-ką įtikinėti, kad prasidės punk-tualiai, nors retai kada šis pri-žadas ištesimas. Įtikinėjama, kad kalbų bus mažai ir jos bus trumpos. Kad programa bus ne-išžesta, dalyvaujant stipresnėms meno pajėgoms...

Jei šiuos pažadus rengėjai iš-tėsi, — publika skirstosi gerai nusiteikusi su pageidavimu, kad visuomet ir dažnai toki parengi-mai ar minėjimai būtų rengia-mi.

Šia proga dar noriu pridurti, kad mano manymu, mūsų publi-ka jau senai priaugo klausytis kalbų argumentais paremtų, o ne šūkavimais ir kumštīm stalo daužymu.

P. Venclova

Keista, bet faktas

Kadaro vergų stovyklose

Donau-Press žiniomis Ven-grijoje šiuo metu apie 40,000 žmonių yra laikomi įvairiose koncentracijos stovyklose. Jo-se uždaromi tie, kurie „iš įvy-kio nepasimokė“, ir tie, ku-riuos Kadaro policija mieliau nori matyti už spygliuotų vielų, kaip „pavojingus kontrre-voliucionierius“.

Lageriai yra įrengti visiškai taip, kaip visoje Sovietų siste-moje, su kelių eilių spygliuotų vielų aptvaromis ir sargybos bokštais, kuriuose dieną nak-tį budi automatais ginkluoti sargybiniai su šunimis. Maistas lageriuose toks: po 200 gramų duonos per dieną, pus-ryčiams — knygnų vandeninė „sriuba“, pietums daržovių, dažniausiai kopūstų, „vaka-rienių“ kavos erzaco. Bulvių labai retai, o mėsos niekad. Gimimėms leidžiama aplankyti kalinius kartą per 5 ar 6 sa-vaites ir jie turi ilgas valan-das stovėti eilėse po keturis, kol iššaukiami pagal pavar-dės raides. Kaliniai atvedami į pasimatymą su užpakalyje surištomis rankomis ir pasta-tomi kitapus geležinių groių užtvoros.

matė ir *nesuprato*, kad su Sta-linu joks bendradarbiavimas neįmanomas.

Šito „mažmožio“ jisai nei-žiūrėjo dėl tos paprastos prie-žasties, kad jo galvosena buvo *diktatoriška, antidemokratiška*.

Todėl Vyt. Meškauskas tegu geriau nesisukubina dėti jam ant galvos „realaus politiko aureolę“!

O kai dėl mūsų „generalinės linijos“, tai ji buvo ir te-bėra tokia: *lietuvių tautai be demokratijos nėra ateities*. Ši-tos linijos mums niekas nepa-diktavo. Jos laikydami, mes neretai pasisakome ir prieš socialistus, kurie demokrati-jai nusikalsta arba jos neįver-tina.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

JONAS AUGUSTAITIS

Po Ispaniją pasivažinėjus

(Ištraukos iš kelionės dienyno).

6. Pavyzdžiui, viena pora, važiuavusi net aplink visą Ispaniją, sėdėdama autobuse arba valgė, arba miegojo, kartais net užsitraukdami langus, kad nekludytų saulė arba šviesa...

Ko jie važiuavo?.. Antroji, jaunavedžių porėlė rytai vis vėluodavosi ateiti į autobu-są paskirtą valandą išvažiuoti; kai kam buvo perbrangūs viešbučiai, kai kas no-rėjo apsistoti būtinai atskirame kambaryje, o taip pat nevisi buvo patenkinti eks-kursijų programomis.

Sustojus pirmajai nakvynei Zenevoje (31 rugpiūčio) vienam ekskursantui nepavy-ko gauti viešbutyje — Hotel de ours — at-skiro kambario (dviese nakvoti jis nesuti-ko), todėl jam ir dar vienai poniai (kuri taip pat pareikalavo atskiro kambario) teko apsigyventi kitur. Jiems kaštavo du-kart brangiau kaip kitiems, o beto, ryte (1 rugsėjo) jie pasivėlavo pusantros va-landos ateiti prie autobuso paskirtą va-landą. Visi piktnosio, o juodu kaltino ke-leivių vadovą, kad tas jiems pažadėjęs ne-atsiuntė ryte laiku taksi į jų viešbutį... Dėl jų pasivėlavimo priežasčių diskusijos

vis atsinaujindavo kartais kelionėje ir kai kada atstėsdavo formoje. Taip pat išva-žiujant atgal iš Casteldefels (rugsėjo 15 d.) vienas ponas paskutinę naktį norėjęs praleisti Barcelonoje — pamatyti „Barce-lona bei Nacht — Barcelona naktį“ papra-šė jį paimti iš Barcelonos — plaza Hispa-nia — 8 val. ryte, kai visi kiti susėdė į au-tobusą Casteldefels. Autobusas pasivėlino apie dvi valandas ir to pono sutartoj vie-toj nerado... Jam teko atlikti vizos forma-lumus (padedant vokiečių atstovybei) ir grįžti traukiniu į Vokietiją...

Dėl šių dviejų pasivėlavimų diskusijos buvo vėl gyvos važiuojant atgal... Nuomo-nių skirtumas pasiliko, pasivėlavusieji kaltino ekskursijos vadovą. Kai aš vien-am iš jų (mano labai geram pažista-mam) pareiškiau, — jei kiekvienas iš eks-kursijos „bendruomenės“ būtų apsigyve-nęs... atskirai Zenevoje įvairiuose viešbu-čiuose susidarydamas atskiras sąlygas, veikiausiai būtų pasivėlinus didesnė narių dalis ateiti į paskirtą vietą, o kai kurie, dėl tam tikrų priežasčių gal būtų visai ne-galėję ateiti. Ypatingos sąlygos, geresnės už normalias, tos „bendruomenės“, nėra rizika ir nepasisekimų, kurių privilegi-juotasis neturėtų užmiršti ir už nepasise-kimus kentėti pats. Taip pat ir Barcelo-noje, jei vietoje vieno belaukiančio, būtų buvę tokių desėtkai, tai gal pusei iš jų bū-

tų tekę grįžti traukiniu atgal arba, juos renkant, būtų tekę daug vėluoti, kitų ne-naudai. Išeina, tos „bendruomenės“ sąly-gos nustatytos visiems lygios, — turi būti pabotos be išimčių, — noris privilegijų pats turi nešti riziką. To savo prieteliaus aš neįtikinau, nes jį persekiojo mintis, kad jis nebūtų traktuojamas žemiau už kurios nors kitos didesnės tautos narį. Jis stengdavosi pirmas būti apgyvendintas at-vykus nakvynei ir ne praečiau už kitus. Jį persekiojo mintis nebūti traktuojamu, kai jis sakydavo — „minderwertig“ (infe-riority). Tačiau didžiulės tautos atstovas amerikietis kareivis, elgėsi visoje kelionė-jė taip, kad rodos, jojo visai ten nebūtų buvę, — niekur jis neišsiskyrė iš „kelionės „bendruomenės“ ir niekur jis nestatė ki-tokių sąlygų.

Toji kelionė buvo mažas, įvairių tautų, įvairių charakterių žmonių junginys, tu-rėjęs tikslą pamatyti Ispaniją. Nežiūrint to visiems bendro tikslo, vis tik būta ne-sklaidumų ir ginčų. Šiandien daug kal-bama apie Europos suvienijimą, o taip pat ir apie sąjungas atskirų regionų... Bet to, siekiant, vis tik nereikėtų užmiršti žmonių pažiūrų skirtumų ir atitinkamai tokiems skirtingumams surašyti susitar-i-mus... Toji kelionė buvo įdomi, savaimė, ir įvairių žmonių sugyvenimo bei jų inte-resų suderinimo požiūriu.

Žemės ūkis

Ispanija yra, pirmon eilėn, žemės ūkio kraštas. Pramonė yra tik besikūrimo sta-dijoje. Tačiau iki šiandien Ispanijai, be didelės klaidos, dar galima pritaikyti po-sakį „žmonės be žemės ir žemė be žmo-nių“. Žemės padalinimas Ispanijoje labai nelygus. Pavyzdžiui, šiaurinės Ispanijos provincijose (Leon, Galicia, Asturia) vie-nai šeimai tenka po 2,5 akro žemės, kai pietinės provincijose (Cadiz, Malagos) yra didžiausios latifundijos, valdomos di-delių žemės savininkų po keltą desėtkų tūkstančių akrų.

Apie 70% visų Ispanijos gyventojų mi-n-ta iš žemės ūkio ir tik apie 15% visų gy-ventojų yra žemės savininkai, — visi kiti žemės ūkio darbininkai, žemės ūkio ber-nai.

Paskutinė ispanų statistika sako, kad dirbamos žemės plotas apima 44,155,000 ha; miškų — 25,139,000 ha (apie juos bus kalbama vėliau) ir dykumų — 5,500,000 ha. Prieš Pirmą Pasaulinį karą Ispanija buvo viena iš didžiųjų Europos kviečių tiekėjų. Ispanijoje auginami kviečiai, ru-giai, avizos, miežiai, kukurūzai, ryžiai, bulvės, pašariniai ir cukriniai runkeliai, įvairios daržovės, svogūnai bei česnakai, alyvos (alieju), vynuogės, taip pat apel-sinai, figos, bananai, Jono duona ir kito-

kie vaisiai. Iš pramonės augalų auginama — kanapės, linai, medvilnė, šilkmedis ir esparto žolė. Matome, kad Ispanijoje au-ga visokios rūšies javai, vaismedžiai bei pramonės augalai. Aiškesniam vaizdui su-sidaryti pateikiama keletas skaičių: 1952 m. gauta derliaus — kviečių 4085 tūkstan-čiai tonų, miežių 2228 tūkst. tonų, bul-vių — 4549 tūkst. tonų, pašarinių run-kelių — 2786 tūkst. tonų, cukrinių runke-lių 2436 tūkst. tonų, svogūnų ir daržovių — 3504 tūkst. tonų, aliejaus — 29,506 tūks-tančių dvigubų centnerių...

Iš gyvulių auginami — arkliai, galvijai, kiaulės, mulai, asilai, avys ir ožkos. Pa-vyzdžiui, arkliai Ispanijoje (1952 m.) bu-vo 809 tūkstančiai, mulų — 1,175 tūkstan-čių asilų — 1,479 tūkst. ir virš 17 milijonų avių. Iš darbo gyvulių, matome, buvo dau-giausia asilų... Be to, visoje Ispanijoje bu-vo 64,500 kovos bulių, kurie savo gyvybę prarasdavo kovose miestų arenos. Iš šių kelių orientacinių duomenų galime spres-ti apie Ispanijos žemės ūkio dydį ir jo produktiją. Platesnė iliustracijai patei-kiu išrašą iš savo kelionės dienoraščio, kaip keleivio, kuris po Ispaniją bevažinė-damas padarė virš 3,000 kilometrų, stebė-damas pro autobusą langą, ir vietomis su-stojęs pasidairyti... bei arčiau susipažinti su gyvenimo sąlygomis.

(Bus daugiau)

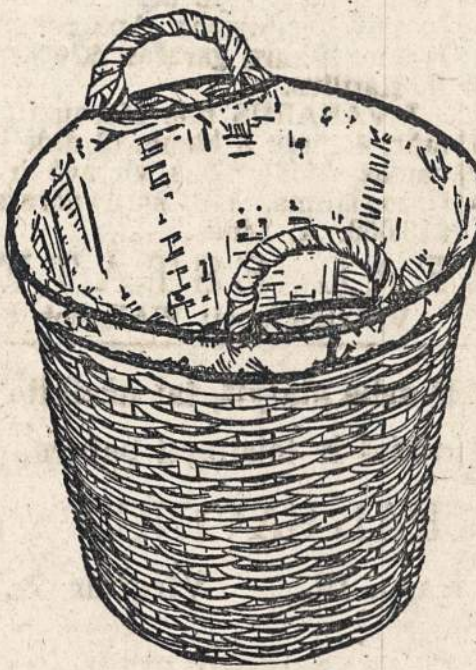
TRUMPAI

— Wm. Putris, gyv. 4730 S. Springfield, šiomis dienomis išvyksta vienam mėnesiui atostogų į Miami, Fla.

— B. Putrimas, gyvenęs 131 ir Archer, Lemont, Ill., pereitą sekmadienį išvažiuo į St. Petersburg, Fla., kur apsigyvens neribotam laikui. Jo naujas adresas bus 10201 Snug Harbor Rd., St. Petersburg, Fla.

— Chicago Lietuvos Tarybos mėnesinis susirinkimas įvyks

IŠPARDUODAMA PAS BUDRIKĄ

Pigiau savikainos, baskets, didelės pintinės, kaip paveiksle, vertės \$1.20, už 59 centus

Plėninės pikniko baskets, vertės \$1.50, už 69 centus

"Mauna" ukulė, vertės \$1.50, už 69c

"Bird call" flute, vertės 50c, už \$2.50

3 pedų "Clown doll", didelė, vertė 89c, už 69c

Zaislinis revolveris, didelė vertė, 89c

Torch lempa su baterijomis, vertės \$2.75, už \$1.25

25 įvairūs pašeilai bakse, vertės \$1.25, už 69 centus

Automatiški elektriniai prosai, vertės \$14.00, už \$7.00

Automatiški toasteriai, vertės \$19.00, už \$9.00

Waffle Irons, vertės \$12, po \$6.95

Automatic Cooker-Fryer, vertės \$27.00, už \$12.00

Sandwich Toaster, vertės \$9, už \$4.25

Mažos stalinės radios, vertės \$19.95, už \$11.95

Phonografai, elektriniai, vaikams po \$5.00

Phonografai 3 greičių su radio kruvoje, vertės \$27.50, už \$15.50

Phonografai 3 greičių, vertės \$27.50, už \$15.50

Phonografai, kurie maino patys rekordus autom., vertės \$69.50, už \$39.95

Vaikų rekordai, 12 rekordų pakelis už 69 centus

12 angliskių rekordų, pakelis už 98c

Didelės mios lagaminai, vertės \$12.00, po \$6.00

Churchill ar Samsonite lagaminai, vertės \$20.00, po \$9.00

20x36 guminiai karpetai, vertės \$1.50, po 69 centus

20x36 Nylon karpetai, vertės \$3.00, už \$1.35

26x50 Nylon Rayon karpetai, vertės \$8.00, už \$3.50

9x12 vatiniai karpetai, vertės \$36.00, už \$19.50

9x12 kljonkės, vertės \$8.50, už \$4.25

Gold Seal ir Armstrong kljonkės, vertės \$1.25 už jėdą, po 48c, jėdais.

Didelės mios lininės staltiesės, vertės \$4.00, už \$1.50

"Craft Sun" artistiškos staltiesės, 52x70, vertės \$4.00, už \$1.50

"Black Hawk Arrow", 72x84 Nylon-Rayon Cotton blanketai įvairių spalvų. Aukštos kokybės, vertės \$4.95, už \$1.98

Didelės mios Chenille bed spreads, vertės \$7.95, už \$3.95

"Chrome Spur" bed spreads, didelės, gražios, vertės \$10.00, už \$4.95

Becan blanketai, vertės \$9.50, už \$4.75

Didelės mios Nylon ir Vatos kaldros, vertės \$11.50, po \$5.95

Paduskaitės dėl parlor seto, vertės \$2.00, po 98 centus

Lovoms paduskos, atpigintos, 98c

Lovom paduskos, vertės \$5, \$2.50

Karpet sweeper, vertės \$12, \$5.95

Hoover Special Carpet Sweeper su visais prietaisais, vertės \$36, \$18.00

Tank carpet sweeper, vertės \$49.00, už \$24.50

Gražios, didelės staltiesės lempos, vertės \$12.00, po \$5.95

Suvamos elektrinės mašinos, vertės \$89.50, už \$39.50

Chrome plastic kėdės, vertės \$12.00, po \$5.95

Didelės servizo lėkštės, nekurios porcelinės, vertės \$1.00, po 19c

Aukštos rūšies stalinės pilnos šaukštukai, peiliai, šakutės, vertės 50 centų, po 25c, vienas.

70 šmūtų stalinės pilnos setas gražiame mediniame bakse, vertės \$59.00, už \$29.00

27 colių gintaro karoliai, vertės \$12.00, už \$5.95

JOS. F. BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted Street

Dėl televizijos sutaisymo paskambinkite CALumet 5-7237

Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30. Sekmadieniais nuo 10-5.

Budriko radio valanda iš radio stoties WHFC, 1450 kil., kur girdėsite dainuojant Algirdą Bazi ir Izabelę Motekaitienę kiekvieną ketvirtadienį nuo 6 iki 7 val. vakare.

trečiadienį, sausio 15 d. 7 val. vakaro Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont ave. Tarybos atstovai — nors visiems buvo pasiūlyti pakvietimai atvirutėmis, gal ne visų adresai buvo tikslūs, ir dėl to gal kas atvirutės negavo — yra kviečiami visi būtinai dalyvauti. Reikia rengtis Vasario 16 paminėjimui, be to yra daug kitų uždavinių aptarti. Koresp.

— Dan Kuraitis, Milda Buick, Inc. įstaigos savininkas, rytoj drauge su žmona išvyksta į Floridą, kur rengiasi praleisti apie keturias ar penkias savaites. Ponas Kuraitis aplanko Floridą beveik kiekvienais metais. Kai pirmą kartą jis ten nuvyko (beveik prieš 25 metus), tai pastoviai gyvenančių lietuvių ten labai mažai tebuvo. Šiandien Miami mieste ir jo apylinkėse, St. Petersburg, Tampa ir kitur yra susidariusios nemažos lietuvių kolonijos. Apie tai, kaip Miami ir kiti Floridos miestai atrodė prieš dvidešimt su viršum metų, kas iš lietuvių tada atvykdavo atostogų praleisti, kaip tada lietuviai Floridoje kūrėsi ir kaip jie dabar gyvena bei laiką leidžia, — apie visą tai p. Kuraitis pasižadėjo parašyti Naujienoms.

— Sol. Jonas Vaznelis, ilgesnį laiką buvęs Civic operoje, kur gaudavo padainuoti ir kai kurias partijas ir padarė dainavime žymensnę pažangą, ateinantį sekmadienį vėl pasirodys lietuvių scenoje. Jis dainuoja Janinos Liustikaitės koncerte, kurs įvyks sausio 19 d. lygiai 3:30 val. po pietų Marijos aukšt. mokyklos salėje. Koncerto pelnas eis daug žadančiai lietuvaitei Liustikaitėi dainavimo studijoms paremti. Dainavimo mokslams baigti Italijoje jai betruksta vos vieneri metai, kur, pakoncertavusi Amerikoje, ji už pusmečio vėl grįžta.

— Jūrų skaučių ir skautų akademikų korporacija "Gintaras" nuosirdžiai kviečia tėvelius ir studijuojantį jaunimą atvykti į Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimą, kuris įvyks Jaunimo Centro namuose, 5620 S. Claremont sausio 19 dieną 2 val. po pietų.

— Sophie Barcus Radijo 25 metų jubiliejiniam koncerte, kurs įvyks vasario 2 d. 4 val. popiet Sokolų salėje, svečiai bus pavašinti jubiliejinio tortu. Be to bus parodytas pagerintas spalvotas filmas iš S. Barcus parengimų praeityje, taip pat bus nufilmuotas šis koncertas ir jo klausytojai ir pati programa bus užkorduota magnetinėje juostelėje.

— Aleksandras Plateris, kuris baigia studijas Chicago universitete daktaro laipsniui, yra šiuo laiku pasinėjęs į darbą. Jo pasirinktoji sritis yra sociologija ir teisė. A. Plateris buvo docentas Lietuvos universitete.

— Ignacas ir Antaneta Paulauskai, 5326 W. Winona ave., turėjo brangų svečią. Tai buvo jų sūnus Eugenijus, tarnaujantis Dėdės Samo kariuomenėje. Jis buvo atvykęs šventėms iš Maryland valst.

— Paulina Drangelienė, 2642 W. 63rd st., išvyko į New Mexico valstybę aplankyti savo dukrą Virginiją, žentą ir du anūkus. Ji išbus tenai keletą savaičių.

— Petronėlė Kimonienė, 2718 W. Gunnison str., minėjo savo gimtadienį gruodžio 29 dieną.

— Vilijus ir Regina Albrechtai, 2611 W. 69th st., susilaukė dukrelės. Tai pirmas kūdikis jų šeimoje. Albrechtai yra savininkai žinomos Marquette Park kėpyklos, kuri kepa piragaitus ir labai skanią duoną.

— Žinomas solistas-tenoras Stasys Baranauškas, šį pavasarį iš Gary, Ind., persikelia nuolatiniui gyventi į New Yorką. Dėl šeimyninių ir kitų rimtų aplinkybių jis atsisakė nuo Wiesbaden operos teatro, Vokietijoje, pasiūlytos sutarties.

Skaitykite "N-nas"

— Stella Lauraitis-Lenard buvo sunkiai sužeista automobilio kolizijoje. Ji randasi St. George ligoninėje.

— Aleksas ir Aldona Kasperaičiai, 6400 So. Maplewood av., gruodžio 17 d. susilaukė sūnelio. Tai pirmas kūdikis jų šeimoje, taigi pereitą Kalėdų šventės jiems buvo labai džiaugsmingas.

— Antanas ir Stasė Kazlauskai su dviem vaikais atvyko iš Australijos ir jau įsikūrė Chicagoje, 3126 W. 40th Place. Išvykdami iš Australijos jie paliko virš 100 laipsnių karščio, o Chicagoje po daugelio metų vėl pamatė sniegą.

— Tarnaujantis karinėje aviacijoje pirmas leitenantas John Pachankis, sūnus Jono ir Onos Pachankių, 5919 S. Troy st., perkeltas iš Kalifornijos bazės į Tucson, Arizoną. Naujoje vietoje jis apsisotjo su savo žmona ir vaikūčiais.

— Ipolitas Tvirbutas, žinomas režisierius, atvyko iš Hartford, Conn., kuriam laikui paviešėti Chicagoje. Jis buvo apsisotęs pas p. p. Elena ir Česlovą Rukuižus, 6501 W. 27th Place, Berwyn, Ill. Galimas daiktas, kad režisierius Tvirbutas suruoš kurio nors veikalo Chicagoje pastatymą. Iki 1944 m. jis buvo Šiaulių Miesto Teatro vyr. režisierius.

— Vincas ir Konstancija Milleriai, 73 E. 101 st., atžymėjo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Jų dukros, Ona Gegžnienė ir Stella Shukis, buvo surengusios jiems šaunią puotą, kurioje dalyvavo daug artimųjų giminių ir senų pažystamų. Tą pusę šimtinės metų Milleriai išgyveno visą laiką Roselande.

— Švenčių laikotarpį į Chicago atvyko Dr. Algirdas Krukas, kuris praktikuoja mediciną Los Angeles, Calif., ir sykiu specializuojasi nervų ligose. KS.

— Lietuvių Tautinių Kapinių vadovybė jau išsiuntinėjo kvietimus sklypų savininkams, kad ateinantį sekmadienį sausio 19

dieną, atvyktų į metinį narių susirinkimą, kuris vyks Lietuvių Auditorijos didžiojoje salėje. Atvirukus paštas pradės nešioti šiandien.

Būtų gera, kad į susirinkimą atvyktų galimai didesnis sklypų savininkų skaičius. Juo daugiau savininkų yra susirinkime, tuo tvarkingesni yra tie susirinkimai. Jei savininkai nekreipia pakankamai dėmesio į savo reikalus, tai tada triukšmadariai pradeda ermyderį kelti.

— Braižytojų aukštesnieji kursai pradėdami sausio 16 d. 7 v. vak. Lietuvių Jaunimo Namuose, 5620 S. Claremont Ave. Ten pat dar galima bus į juos užsirašyti. (Sk.)

"Mammie" atvažiuoja su Ike

Mrs. Eisenhower ateinantį pirmadienį atvažiuoja drauge su prezidentu į Chicago dalyvauti respublikonų \$100 už lėkštę vakarieneje, kuri įvyks International Amphitheatre sausio 20 d. vakare. Prezidentas Eisenhoweris kalbės apie 10 ar 12 minučių, kalbos pradžia 8:45 val. v. Kalba bus transliuojama per uždarą televiziją dar 45 panašioms respublikonų vakarienioms, rengiamoms tą vakarą įvairiose JAV dalyse.

"NAUJIENOS" PRANEŠA TEISINGAS ŽINIAS

DĖMESIO, DĖMESIO!

Priimami siuntiniai į Lietuvą ir į kitus kraštus. Patarnavimas nebrangus. Pristatymas 2-8 savaitių bėgyje. Visko neaprašyti, todėl prašome įsitikinti, kad patarnavimas sažiningas ir geras. Reikalaukite informacijų

WORLD PARCEL SERVICE

3320 S. Halsted St. (J. Karvelio prekybos patalpose)
Chicago, Ill. Tel. YArds 7-0677

SVARBUS PRANEŠIMAS

ATVAŽIUOJANČIŲ KELIONIŲ KAINOS

Tiktai \$196.90 iš Vokietijos (\$210.80 iš Austrijos) į J. A. V. ar KANADĄ

Jūs, veždami keleivius į šį kraštą SAS pagalba, galite sutaupyti daug pinigų. Ir moderniškas, patogus SAS lėktuvas atskridins juos per naktį! Taigi, jei Jūsų giminių ar draugai yra gavę vizas, kreipkitės į savo agentą arba SAS.

MOKEKITE VELIAU, jei norite, S A S duoda Jums lengviausias sąlygas iš visų Vėliau Mokekiamu Planu. Išmokėjimus duoda net 24 mėnesiams

215 N. Michigan
Chicago, Illinois

Franklin 2-3200

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Turtas Siekia 60 Milijonų Dolerių

Atsargos Fondai didesni negu \$5,700,000.00

Todėl ji ir yra pati stipriausioji ir saugiausioji taupymo bendrovė.

Dabar laikai keičiasi. Šiandien jau reikia rimtai galvoti apie savo santaupas. Kiekvienam reikia žinoti, ar jo sutaupyti pinigai yra padėti saugioje bendrovėje.

Karo ir deprėsijos metais STANDARD FEDERAL visiems savo taupytojams išmokėjo pagal pareikalavimą, o deprėsiją praėjus ji dar pridėjo ekstra 2% dividendus tiems, kurie joje taupė savo pinigus. Tokį dividendą tais laikais visoje Amerikoje išmokėjo tik tai viena STANDARD FEDERAL. Nebuvo kitos bendrovės, kuri už deprėsijos laikų laikytas santaupas būtų pakėlusios tokius dividendus.

STANDARD FEDERAL kiekvieną metą auga ir stiprėja. Šiandien jos TURTAS SIEKIA \$60,000,000.00
ATSARGOS FONDAI \$5,700,000.00

Brangus namas knygoje įvertintas tik \$1.00.

STANDARD FEDERAL turi sudariusi visus valstybės numatytus fondus.

STANDARD FEDERAL YRA PATI SAUGIAUSIOJI IR STIPRIAUSIOJI TAUPYMO BENDROVĖ. PADEK JON SAVO SENTAUPAS.

STANDARD FEDERAL visą laiką mokojo didelių nuosmių, bet pradėdant 1953 m. sausio 1 dieną ji dar pakėlė nuosmių 1/4 visiems taupytojams.

P pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį.

CHARTERED AND SUPERVISED BY
THE UNITED STATES GOVERNMENT

JUSTIN MACKIEWICH JR., Vice-President
JUSTIN MACKIEWICH, President

DARBŲ VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaro.

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. ir ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Seštadieniais nuo 10 ligi 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laikų susitarus. Ofiso tel.: Prospect 8-3229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1:30; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas. Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REdpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9. Antrad. nuo 1-5. Treč. ir Seštadienį tiktai susitarus.

WALbrook 5-9106 — RANDolph 6-1190

DR. JONAS G. BYLA

nervų-smegenų ligos, chirurgija
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
Konsultacija tik susitarus

Ofiso tel.: Virginia 7-0036

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-8 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

OLympic 6-4195

DR. A. J. GUSSEN

DANTŲ GYDYTOJAS
4945 W. 14th St., Cicero, Illinois
Val.: nuo 10 ryto iki 4 val. po pietų ir nuo 6 iki 8 valandos vakaro. Seštadieniais nuo 10 iki 2 val. Trečiadieniais pagal susitarimą.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvių Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro. Trečiad. ir seštad. uždaryta. Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REdpublic 7-9199

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir seštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val. Trečiad. ir seštad. tik 10-12 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais 12 val. Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAFayette 3-3210

Jei neatilpinti šaukiate KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daily afternoons. Vakaras: pirmad., antrad., ketvirtad. 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Rezidencijos: PRospect 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Ofiso tel.: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Valandos: pirmad., antrad., ketvirtad., penktad. nuo 5:00 v. v. iki 8:00 v. v. Seštadieniais nuo 2-4 val. popiet. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius

GYDYTOJA IR CHIRURGE
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Nakti skambinti rezidencijon
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEverly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. vak. kasdien, išskyrus trečiadienį. Seštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(Iėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Seštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namy CE 3-7786

Ofiso tel.: CLiffside 4-2896

Rezidencijos: LAFayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampus 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Seštad. 2-6 val. po pietų.

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

—WEDNES, JANUARY 15, 1958

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8 Ser. Subatų ir Nedėl. tik susitarus. Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namių tel.: PRospect 6-1930
Jei neatilpinti viršutiniai telefonai šaukiate Midway 3-0001

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PRospect 8-1223 arba WE 4-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v., seštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2458 WEST 71st STREET
Kampus 71st ir Campbell Ave.
Ofiso tel.: HEmlock 4-2123
Rezid. tel.: GIBson 8-6195
Valandos: pirmad. ir ketv. nuo 5 iki 9 val. vak., antrad. ir penktad. nuo 1 iki 5 val. po pietų, seštad. nuo 2 iki 4 val. po pietų, trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PRospect 6-9400

Dr. Ona Vaškevičius

(VASKEVICIUTE)

GYDYTOJA IR CHIRURGE

6248 SO. KEDZIE AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; seštad. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laikų tik susitarus.

C. Z. VEZELIS

DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2246
Val.: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31st gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZIST

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Policininko Quirko abu žudikai suimti

Du plėšikai žmogžudžiai, kurie sekmadienio vakarą apipėšė ir nužudė policininką John Quirk, abudu jau sėdi ir prisi-pažino. Vienas yra Nicholas La-Papa, 20 metų, iš 1211 N. La Salle st., antrasis yra George Starcevic, 23, iš 8734 Elisabeth st., buvęs Illinois valst. vaikūnis pataisomas namuose ir iš ten ketu-ris kart pabėgęs. LaPapa tą patį sekmadienio vakarą užėjo į Henrotin ligoninę perrišti ran-ką, kurią sakėsi susižeidęs į su-dužusią bonką. Daktaras pama-tė, kad žaizda yra padaryta kul-kos ir paskambino policijai. Su-imtas ir tiriamas "melo detek-torium" LaPapa prisipažino. Starcevic jį pats pasidavė FBI agentams, atsivėsdamas savo advokatą Thomas Kilroy ir pa-reikšdamas "Aš dalyvavau poli-cininko apšaudyme šiaurinėje miesto dalyje ir atėjau pasiduoti". "Man gaila, kad taip atsitiko", pasisakė LaPapa. "Man taip pat", pridėjo Starcevic, Policija pareiškė, kad tie du banditai ir dar trys jau keli mėnesiai ver-tėsi plėšimais Chicagos mieste.

Quirko nužudymo istorija trumpai yra tokia. Sekmadienio vakare, būdamas laisvas nuo tarnybos, jis išvažiavo su Miss Caroline Smith, 20, pasivažinėti. Vos grįžus prie merginos namų ir sustojus, staiga prie jų prislo-ko du vyrai su ištisťais revol-veriais ir sušukę "This is stic-up." liepė atiduoti pinigų ir žie-dus, tai atlikę įsisėdė į automo-bilio užpakalinę sėdynę ir įsakė važiuoti. Bevažiuojant, John Quirk staiga įsuko į stovintį automobilį ir smarkiai atsidau-žė. Ar Quirk bandė gintis, liudi-ninkė Smith nežino, nes ji iš iš-gaščio buvusi užsidėjusi ranko-mis veidą ir kai pasigirdo šū-viai, Quirk jau gulėjo negyvas, o abudu banditai pabėgo.

Atlantiko okeanas jau artėja prie Chicagos

3/4 didžiojo Jūrų Kelio jau baigti

Kanados St. Lawrence per-plaukos arba Jūrų Kelio istai-gos pirmininkas Charles Gavsie-praneša, kad pereiniais 1957 me-tais jau buvo baigti 75% viso projekto ir kad tik 15 mėnesių betruksta, kol, 1959 m. pavasari, didžiausiais ežerais pradės plau-kti didieji ekeaniniai laivai. Dar-bas vyksta patenkinamai ir nuo šiol Kanados ir JAV autori-tetai pradės svarstyti pačias operacijų problemas.

Iš viso Kanada atidavė 125 kontraktus \$235 milijonų sumai, kaip savo įnašą į 400 mylių Jūrų Kelio tarpą nuo Montrealo iki Erie ežero. Ligi pereinū me-tų pabaigos iš 52,280,000 kubini-jų jardu pašalintos žemės jau pašalinta 43.5 milijonai kub. nių jardu pašalintos žemės jau jardu. Iš 18 milijonų kub. jardu semtuvėmis pašalintų jau pašalinta 10 milijonų jardu (purvo ir akmenų). Iš 2 mi-lijonų jardu cemento pylimų jau atlikta, 1,778,000 jardu. Dešimt naujų tiltų statoma ir didelis skaičius jau esamų tiltų modi-fikuojama.

Atrodo, kad mergaitė buvusi nužudyta

12 metų amžiaus negriukė, Rosemary Banks, kuri jos moti-nai mirus, prieš dvi savaites iš Birmingham, Ala., su seserim atsikėlė į Chicago ir apsigyve-no pas tetą 2059 Madison st. ir sekmadienio rytą buvo rasta ne-gyva ant laiptelių savo namų kiemo pusėje, kaip detektyvai įtaria, buvo nužudyta. Jos dra-bužiai buvo sutarę, ji, atrodo, buvo sumušta ir išprievar-tauta; jos kakle esančios raudno-s žymelės, lyg būtų smaugta, ir maži lyg peiliu įpiovimai. Pa-tologas Dr. Victor Levine pra-dėjo nuodugnų tyrimą, kurs truks apie 10 dienų.

Per 2 dienas pastatė moderniškiausią namą

Naujas 6 kambarių moderniš-kiausias namas per dvi dienas pastatytas Merchandise Mart plazoje, būtent nuo penktadienio 5 val. popiet iki sekmadienio 6 val. popiet, dvylikai vyrų dir-bant po 8 valandas. Dailidės gavo po \$55.20 už vienos dienos darbą. Šis \$27,000 kaštuojas na-mas pastatytas namų parodai, įvykstančiai šioje vietoje.

Rooseveltienė kalbės Chicagoje

Eleanor Rooseveltienė atvyksta į Chicago kalbėti Anshe Emet Forume Solomon Goldman auditorijoje sausio 21 d. 8:15 val. vakaro. Jos tema "Mano naujoji kelionė į Rusiją". Kal-bėtoja perstitys forumo direk-torius William A. Nudelman.

Policijos tarnautoja narkotikų platintoja

Leona Pommier, 36, iš 5612 Michigan ave., parko distrikto policijos tarnautoja, suimta pa-darius krata jos namuose ir ra-dus narkotikų. Kitas asmuo, Amos Jones, 57, iš 6523 Ellis ave., suimtas, radus 11 uncijų narkotikų.

Išprievartavo moterį einančią į tarnybą

Viena 33 metų moteris, pir-madienio rytą eidama į tarnybą, ir pasiekusi "L" traukinėlio stotį prie 742 North ave., nespėjusi palipti į traukinį, dviejų vyrų buvo pastverta, nutepta po traukinėlio tiltu šalia pastato ir vieno jų išprievartauta. Vienas moterį velkant visą laiką laikė pirštine apmauta ranka užčiaupęs jos burną. Abudu ban-ditai buvo apsiėję balto drabu-žio kaukes.

Mano, kad mergaitė mirė iš baimės

Warren ave. policijos pareigū-nas lt. Edward Warren spėja, kad Rosemary Banks, 12 metų mergaitė, kuri buvo rasta negy-va po savo tetos namų laiptei-liais, mirė iš baimės. Ji buvusi silpnai protiškai išvystyta ir mirtinai bijojusi žvėrių, labiau-siai šunų. Pasak Warren, jos kū-ne jokių smurto ženklų nepaste-bėta.

Chicagos Liet. Draugijos susirinkimas įvyksta šiandien, sausio 15 dieną, Chicagos Liet. Auditorioje, 3133 So. Halsted St. Pradžia 8 val. vakare.

Pirmyn į Toronto su Šikšnosparniū

Ateinantį šeštadienį, sausio 18 d. Eaton Auditorioje, Toronto, Kanada, Pirmyn Choras, savo maestro Kaziui Steponavičiui vadovaujant, suvaidins žinomą-ją Strauss operetę "Šikšnospar-nis". Choras į Toronto išvažiuoja ateinantį penktadienį, sausio 17 d. 8 val. vakaro iš Dearborn Station, Polk ir Dearborn gatvių kampe.

Tai jau penktą operetę Chica-gos Lietuvių Choras Pirmyn ve-ža torenčiečiams. Jis buvo "Linksmoji Našlė", "Čukrinis Kareivėlis", "Laima" ir "Čigū-nų Baronas"; dabar "Šikšno-sparnis". Pirmyn yra torontiš-kių labiausiai mylimas choras ir jo koncertai ten visuomet yra gausiai lankomi. Eaton auditori-jai su 1,200 vietų kiekvienu kar-tą buvo perpildyta, bet šį kartą rengėjai garantuoja, kad bus su dideliu kaupu, nemažiau, kaip 1400 svečių. Šio spektaklio ren-gėjai yra Jūrų skautų globėjai, p. S. Dabkui vadovaujant.

Šikšnosparnis (Die Fleder-maus) Toronto bus suvaidintas pilnu sąstata, būtent Alg. Bra-zis, Onuks, Al. Snarskis, Dr. C. Svenciskis, Jonas Avelis, Anta-nas Peškys, Juozas Laurušonis, S. Bagdonaitė, Irena Protas, V. Samoška ir Irena Kurnelis. Orkestras operetei sudaromas iš Toronto Simfonijos trylikos muzikantų ir jam diriguos pats Kazys Steponavičius.

Cicero

Chicagos Lietuvių Draugijos Cicero skyriaus metinis susirin-kimas įvyksta šį ketvirtadienį, sausio 16 d. 7:30 val. vakaro Seferio svetainėje, 1500 South 49th ave. Bus renkama valdyba, daromi įvairūs ūrimai ir imami narių mokesčiai.

Protingai daro tie, kurie ap-simoka už visus metus. Mokes-čiai sumokėti ir nebereikia rū-pintis, ar nelaimė, ligai ar mir-čiai ištikus jokių kliūčių nėra. Chicagos Lietuvių Draugijai priklausoma vyrai ir moterys ir vi-sų teisės yra lygios, tad patar-kite savo draugams ir draugėms įsirašyti. Priimami iki 48 metų kasdien. Adresas: 1739 So. Halsted St., antrame aukšte. Draugijos reikalų vedėjas yra plačiai žinomas chigagietis vei-kėjas, Povilas Milleris. —D.

Lietuvos Kareivių Draugystė turės savo metinį susirinkimą sekmadienį, sausio 19 d. 1:30 val. popiet Liberty svetainėje. Nariai ateikite laiku ir apsimo-kėkite mokesčius, kad ir už vi-sus metus. Susirinkime bus iš-duota atskaita už 1957 m.

Galva visai nusišnekėjo

CICERO, Ill. — Praeitą sek-madienį pas mus kalbėjo pro-fesorius Galva. Galvanauskas. Išmintingas vyras, universitetus baigęs, titulais apsikarstęs. Nu-tarėm nueiti ir pasiklausyti.

Kalbėjo apie profesorius, di-plomatus; vadinasi, rišo aukštas ir sunkias problemas.

Kalbėjo jįsai ilgai, įvairiai. Klausėmės ir klausėmės, bet ga-lų su galais surišti negalėjome. Trumpai sudėjus, viskas, kas daroma prieš rusus, tai niekis. Ot sputnikai, tai didelis dalykas.

O kokia nuomonė pono Gal-vo apie lietuvių veiklą? Anot prof. Galvanausko — nei šeše-lis. Niekas nieko nedaro Lietu-vo laisvei atgauti. Mūsų sudė-tos aukos, ALT veikla, diploma-tiniai ryšiai — nieko. Jis nemato nei tos veiklos šešėlio.

Kada buvo paklaustas apie Amerikos lietuvių veiklą, tai Altą prilygino Balfui, o apie Balfą pats sau po nosimi bump-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
REIKALINGAS BARTENDERIS IR PORTERIS AL'S TAVERNAI, 2119 So. Halsted Street

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų
Reikalinga sąžininga ir sveika mo-teris ne senesnė, kaip 55 metų, na-mų ruošai ir dviem vaikams prižiū-rėti lietuvių gydytojos namuose. Mo-derniškos gyvenimo sąlygos, duoda-mas kambarys, maistas ir alga pagal susitarimą. Nuolatinis darbas. Rasy-kite: Dr. Birutė Preikštas, 729 West Corrington Ave., Peoria, Ill.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavinimi
PARDUODAMA 60 akrų farma netoli Chetek, Wisc. Nebrangiai. RE 5-6827.

AUTOMOBILES — TRUCKS
Automobilių — Sunkvežimiai
VIKTOR KOZICOS
Lietuviška gazolino stotis ir auto-taisyklas.

CALL-ME-MOTORS Co.
3759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo dažymo darbai ir keičiamos dalys.

telėjo ir baigta.

Kalbos pabaigoje jis kvietė visus lietuvių vienybėn ir viską pradėti iš naujo, vadovaujant, aišku, dabartinei Lietuvių Ben-druomenės vadovybei.

Išėjęs iš tokio profesoriaus pa-skaitos žmogus ir galvoji, ar jam galvoj negerai? Iš viso, ar jis galvą ant pečių nešioja? Ku-riam galui jam dar reikėjo eiti į universitetą, kad tokių išvadų prieitų.

Žiauri gyvenimo tragedija

Kol žmogus esi sveikas ir esi kam nors bent kuriuo atžvilgiu reikalingas, tave jie sužino, su-randa. Bet kai savo tikslą atsie-kia, vėliau kaip išspausto apel-sino lukštą nusviedžia. Tai pa-rodė, kad ir šis gyvenime atsi-tikimas.

Prieš 3 metus, nuo rusų laivo iššokusi į Baltijos jūrą ir danų žvejų išgelbėta, ir šį kraštą at-vyko Stasė Norkutė. Apie ją į-plačiai rašė ir jos fotografijas dėjo į savo puslapius mūsiškiai ir kai kurie amerikiečių laikraš-čiai. Kelių mūsų laikraščių ben-dradarbiai ją lankė namuose, atvykusią į Chicago ir, pasikal-bėjimų išpūdžius pyškino laik-raščių skiltyse. Nemaža organi-zacijų ją kvietė į savo susirin-kimus ir parengimus, kaip rek-laminę priemonę sutraukimui publikos. Ilgainiui, savaime aiš-ku, tie pasirodymai nubluko. Į organizacijoms ją kviestis į savo parengimus nebuvo praktiškos naudos.

Atvykėlė gavo darbą ir dirbo. Tačiau vėliau išgyventos Odisė-jos atsiliepė. Pairo nervai. Pate-ko valstybinėn nervų ligoninėn ir vėliau į joliacinius namus. Ją-ja rūpinasi ir už jos tenai išlai-kyką per dieną po 2 dolerius moka jos dėdė Antanas. Tačiau pastarasis yra pensijoje ir di-desnę pinigų sumą jos gydymui neišgali skirti.

Asmeniui, sulaukusiam tik 30 metų amžiaus ir likusią gyveni-mo dalį praleisti ar, tikriau pa-sakius, sudūlėti joliacijoje yra tikrai neišsivaizduojamai bausi. Ši padėtis jos sveikata dar la-biau ardo. (j).

PAIESKOMA
JENNIE KRIVAILIENĖ,
gyv. Gary, Indiana. Jai yra svar-bių žinių. Ji pati arba ją pažis-tančius prašome parašyti:
Mr. Balys Armoška
5351 S. Aberdeen St.
Chicago, Illinois
KENwood 8-4994

Akademinis Linksmavakis įvyksta Lietuvių Auditorioje tuo po egzaminų šeštad., sau-sio mėn. 25 d. Lietuviškoji vi-suomenė ir studijuojantis jaun-i-mas kviečiami gausiai dalyvau-ti.
A.S.S. Čikagos Skyr.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavinimi
ARTI NABISCO 10 metų 6 kamb. mūr. namas. Sildymas alyva. Dvigu-bi alium. langai. Naujas 2 karų gara-žas. \$22,500. A. Katilius.
LABAI GERA BIZNIO vieta—dvie-jų US kelių sankryža, apie 30 mylių į pietus nuo Čikagos. 4 akrai žemės, didelis mūr. namas, taverna, restora-nas, benzino stotis, didelė salė, 6 tu-ristų kambariai ir 6 kamb. butas. Ge-rausia vieta pastatyti dideli motelį ant tuščios žemės. Savininkas dėl sei-myninės padėties verčiamas parduoti tik už \$35,000. A. Strutis.

DEMESIO! BARGENAS! Netoli Či-kaigos prie autobusų kelio 4 kamb. mūr. namas su rūsiu. Aut. alyvos šil-dymas. Garažas. Sklypas 60x350 pe-dų. Daug vaisinių medžių. \$14,500, ar-ba pasiūlymas. A. Reklaitis.

6 KAMB. REZIDENCIA, tikėtai 2 blokai nuo Marquette Pk. Sildymas gazu. 2 karų garažas. \$19,500. A. Katilius.

76th ir HALSTED apylinkėje 3 a. 11 apartamentų mūras. Sildymas karštu vandeniu alyva. \$720 mėn. pajamų. \$42,500. A. Strutis.
9 METŲ 5 KAMB. mūr. namas ant 30 pedų sklypo, tik pusė bloko nuo Marquette Pk. Gazo sildymas. Kontrolė nuo potvynio. 2 karų mūr. garažas. \$23,000. A. Linas.

MAISTO-LIQUOR STORE biznis ir 2 gyv. namai: vienas 4 butų, kitas 8 kamb. Gera vieta. Pajamų iš biznio \$75,000 į metus, o iš butų—\$3,360. Be to, savininkui dar 5 kamb. butas ir viena biznio patalpa. Viskas už \$49,000. A. Reklaitis.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

Jei reikia paskolos namui pirkti arba statyti, tai užeikite pas mus. Noriai duosim paskolą. Skubiai ir teisingai patarnausim.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

GAGE PARKE
3 aukštų pajamų mūrinis, moder-niškai įrengti butai, centralinis šil-dymas. \$6,000 metinių pajamų.
\$38,500 už 4 butų gražų mūrini, centralinis sildymas alyva, aluminijau-si langai, kilimai, šaldytuvai ir kiti prie-dai.

BRIGHTON PARKE
3 butų mūrinis. Visai naujas centr-inis alyva sildymas. Tuščias butas. Ga-lima sutaisyti, perimant \$13,000 pa-skolą. Tikrai \$20,000.
\$23,000 už 3 butų mūrinių 2 po 5, 1x2, centralinis sildymas dujomis, aliu-minijaus langai ir kt.

BRIDGEPORTE
5 butų mūrinis, 5x4 kamb., dujomis sildymas. \$16,000. Lengvos pirkimo sąlygos.

KITUR
Pajamų med. prie 50th ir Western Ave., 4 ir 5 kamb. Moderniškai įren-gtas vidus, sildymas dujomis, garažas. Kaina \$15,500.

13 butų mūrinis prie Hamilton Pk. (3 po 5, 9 po 4, vienas—3 bt.), garų sildymas, stokeris. Dvigušas sklypas. \$12,000 metinių pajamų. Įmokėti apie \$15,000.
1½ aukšto mūrinis, 5734 Natoma Ave., 6 metų senumo. 4 miegamieji. Dujomis sildymas, 36 pedų sklypas, aluminijiniai langai ir kiti priedai. Tu-jau galima užimti. \$21,500.

KUTRA - NORKUS
REAL ESTATE—INSURANCE
NOTARY PUBLIC
TVARKOME INCOME TAXES
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

MARQUETTE PARKE
2 aukštų mūrinis, 2 po 5 kamb., alyvos karšto vandens šiluma, 2 auto mūrinis garažas, šiluma, arti mokyk-los ir bažnyčios. \$27,900.
BRIGHTON PARKE 2 aukštų mūri-nis 3 butų, 7-43 kamb. Nauja gazu radiatorių sildymo sistema. 2 mašinu garažas. 75 pedų lotas. Tik \$28,000.
PAJAMU 2 aukštų medinis, 2 po 4, gazo šiluma, aluminijiniai langai, gara-žas su automatiškai pakeliamomis du-rimis. \$16,900.

GAGE PARKE gražus 5 kamb. mū-rinis bungalow ir 3 kamb. butas rū-šis, nauja gazu radiatoriais sildymo sistema, apsauga nuo potvynių, gara-žas su overhead durimis. \$20,900.
PASITEIRAUKITE mūsų namų są-raše ir įsitikinkite pirkinių gerumū!

V A R P A S

Real Estate, Insurance, Notary Public
5916 SO. WESTERN AVENUE
PROspect 8-2234

BRIGHTON PARKE:
Geras med. 3 butai: 6, 5 ir 2 kamb., central. alyva sildymas, \$210 pajamų, viena buta tuoj galima užimti. Kaina tik \$18,500.
Mūr. 2 po 4, centr. sildymas viename butui, arti autobusų ir bažnyčia, gra-žūs kambariai.

Mūr. 6, 3 biznio patalpa ir 5 kamb. atsk. namukas, 68 p. sklypas, centr. šild., arti susisiekimo ir mokyklų.
ŠV. KRYŽIAUS PARAPIJOJE
Med. 6 butai, dujomis šild. 2 butai, kiti—alyvos pečiai, \$250 pajamų, ma-žas įmokėjimas. Paskubėkite.

Turime namų ir bižnių visur. Patū-piname paskolas geriausiomis sąlygo-mis ir rimčiausiose įstaigose. Tvarko-me visų rūšių draudimą. Notarizuoja-me dokumentus. Pildome income tax pareiškimus.

ŠIMAITIS REALTY

General Insurance, Notary Public,
Income Tax Service
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

Bet koki nekijojamą turtą greitai paruoši ir teisingai pirksti tikrai per mūs, įstaiga. Parūpiname paskolą, iš-rašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatas.

NORVILA

2600 West 59th St. PROspect 8-5454

PIRKITE ir parduokite savo nekil-nojamą turtą per mūsų įstaigą. Nau-dokitės mūsų teisingu patarnavimu.

E. KURŠIUS

REAL ESTATE SALES
REpublic 7-9400

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavinimi
7 METŲ 5 KAMB. rezidencija, vie-nas blokas nuo Marquette Pk. Šil-dymas alyva. 2 karų garažas. \$20,000. A. Katilius.
PAJAMU \$200 į mėn. už 2x4 su dar vienu neįrengtu butu. Karštu vande-niu alyvos sildymas. 32 pedų sklypas. Vaisiniai medžiai. Netoli Marquette Parko. \$21,000. A. Strutis.

NETOLI ČIKAGOS 5 akrai žemės, puikus 6 kamb. namas. Centr. šil-dymas. Rūsūs. Garažas, traktorius ir visi įrankiai žemei dirbti. Daug vaisinių ir kitokių medžių. \$17,500, arba siū-lymas. A. Reklaitis.

5½ KAMB. (3 MIEGAMUJŲ) mūr. namas visai prie Marquette Pk. Gazo sildymas. Pilnas rūsys. Apsauga nuo potvynio. 2 karų garažas. \$23,000. A. Katilius.

VISAI NETOLI LIETUVIŲ mokyk-lų Marquette Pk. gražus 5 kamb. mūr. bungalow. Ekstra kambarys porčiuje. Aut. alyvos karšto vandens sildymas. Dvigušas gar. \$22,000. A. Reklaitis.

PROGA! Už \$19,000, arba geriausia pasiūlyma, 9 metų 5 gražių kamb. mūr. rezidencija Marquette Pk. Moderniškai įrengimai, gražūs rūsys, baras, 2 auto garažas. Savininkas dėl susidėjusių aplinkybių turi parduoti. A. Strutis.

6 KAMB. 3 METU mūr. namas ant 37½ pedų sklypo prie pat Marquette Pk. Gazo sildymas. Apsauga nuo po-tvynio. 2 karų garažas. \$24,500. A. Katilius.

I VAKARUS nuo Marquette Parko mūr. 4 metų 5 kamb. (3 dideli mieg.) namas. Moderniška virtuvė ir vonia. Gazo šiluma. 1½ karo garažas. Tik \$18,000. A. Linas.

Valdis Real Estate

2655 West 69th Street
PROspect 8-6040 ar Republic 7-8534

35th AND LITUANICA

2 aukštų mūrinis, krautuvė ir butas, 1 aukšto mūr. garažas, 2 aukštų me-dinis 2-4 kamb. butai, tavernos įren-gimai krautuvėje įskaitomi.

HALSTED ST. ARTI 35th

2 aukštų mūrinis, krautuvė ir 2-4 kambarių butai.

GORDON REALTY CO.

809 W. 35th Street Yards 7-4330
Vakaraai ir sekmadieniais šaukite Bob Starr — LI 8-7005

MARQUETTE Parke arti 71-os gatvės baigiamas mūrinis namas, 2 po 5 ir ofisai. GROvehill 6-7692.

\$7,900 PILNA KAINA — 2 butų, 4-4 kamb. Garažas. 27th ir Sawyer Ave. apyl. \$1,800 įmokėti. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

RENTING IN GENERAL

Namų Savininkai!
PATARNAVIMAS ĮSINUOJAVIMUI NEMOKAMAI.
Turime laukiančiųjų sarašą. Greitai patarnavimui skambinti PROspect 8-2234.

Varpas Real Estate

5916 So. Western Ave.

RENDON 3 kamb. butas, karštas van-duo, elektra, gazas, apšildomas. \$55 per mėnesį. 9243 Paxton St.

REIKALINGI APARTAMENTAI

Geri baltavėidžiai nuomininkai. Sa-vininkams nereikia nieko mokėti. Te-lefonuoti bet kada. Neo Realty Co., 6001 So. Kedzie. PROspect 8-5553

ISNUOMOJAMAS 2 kambarių apart-mentas, karštas vanduo ir porčius. 933 W. 34th Pl. Klausiti 1-me aukšte.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos
GERA PROGA įsigyti pelningą gro-serio bizni. Arti nėra konkurencijos (competition). Prie biznio geras 6 kamb. butas. Renda \$65 per mėnesį. Tik \$4,500, o verta daug daugiau. 6959 So. Lowe Ave.

PAINTERS AND DECORATORS

Maliavotojai ir Popieriuotojai
DAŽYTOJAS-DEKORUOTOJAS
Dazome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranas, sales ir kt.
JONAS PLERYS
Skambinkite: PROspect 9-0225

CONTRACTORS-BUILDERS

Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS

(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PFTRAS POCIUS

6508 SO. TALMAN AVE.
GROvehill 6-7692 arba
LAfayette 3-1209

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kambariai, porčiai ir langai. Ce-mento ir mūro darbai, pleisteravimas, dazymas, lėis įdėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite

LIUDAS TAUJEN